

Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 9(623) KAINA 15 ct.

MONTREAL, 1959 m. VASARIO-FEBRUARY 25 d.

PRICE 15 ct. XIX METAI

Politinių įvykių savaitė

BERLYNO KLAUSIMAS TAMPA PASAULINĖS POLITIKOS MAZGU

Kipras gavo nepriklausomybę. — Adenaueris Vokietijos sostinę nori kelti į Berlyną. — Ar pasiseks Macmillanui susitarti su Chruščiovu? —

Taip norėjosi pirmon vieton išskirti šviesų žmonijos gyvenimo faktą, koks neabejoti, kad yra

SUTEIKIMAS KIPRUI NEPRIKLAUSOMYBĖS,

pasirašytas Londone Anglijos, Graikijos ir Turkijos, dalyvaujant ir Kipro arkivyskupui Makarijui, kuris laikomas neoficialiu sukilimo vadu, gerokai priekankinusi ir Angliją ir Kipro gyventojus. Arodo, drauge su Kipro salos varpais visur skambėjusiais, sužinojus gerą žinią, norėtusi tikėti ir kitų tautų laisvę ir jų valios respektu.

KIPRO SALOS NEPRIKLAUSOMYBĖ

sutarta visiškai: Kipras nesirūpina nei su Graikija, nei su Turkija, o su Anglija — jo valia: palaikyti bendruomenės ryšius, ar ir jų atsisakyti. Tai yra gražu.

Deja, žmonija jaudina Berlyną klausimas, kurį iškėlė ir kurią forsuoja Maskva. Ir ne šiaip sau forsuoja, bet

Maskva grasina karu, jeigu vakarai nepasiduos jos diktatui.

Chruščiovas Tuloje pareiškė, kad bus nutrauktos sutartys ir bus šaudoma ne tikai sunkvežimius, kurie bandytų važiuoti į Berlyną, bet šaudoma ir į lėktuvus, jeigu jie, jau išbandyto „Londono-Berlyno oro tilto“ pavyzdžiu, bandytų su Berlynu susisiekti. Tat klausimas iš Maskvos diktatūros pusės pastatytas kategoriškai. Jau yra į tai ir atsiliepiu. JAV prezidentas Eisenhoweris į šį Chruščiovo pareiškimą atsakė, kad

Tas pradžios karą, kas pradės šaudyti.

Vakarai gi, pildydami įsipareigojimus, neatsisakys savo pareigų. Jeigu Maskva pradės šaudyti, tai už naują karą ir pasiims atsakomybę. Tat dabar jau matome — nekalbama apie šaltąjį karą, bet kalbama apie karštąjį karą. O tokia kalba pradėjo ne Vakarai, bet Maskvos diktatūra. Tai natūralu, nes kiekviena diktatūra — tai smurtas, tai karas. Bet visai žmonijai dabar tenka skaitytis su karo galimybės faktu.

Samoningai, ar pasinaudojant „revizito“ forma, į

Maskvą nuskrido de premjer. Macmillan,

lydimas užsienio reikalų min. S. Lloydo. Maskva jį sutiko iškilmingai: aerodrome buvo Chruščiovas, didelis garbės sargybos būrys, grojo karalienės himnas. Bet tai tik tiktai formalioji pusė, kuri priklauso kiekvienam užsieniečiui. Svarbiausia gi, kaip ir kas pasiseks Macmillanui sutarti su Chruščiovu. Gal tiksliau — išsiaiškinti, nes Macmillanas, sugrįžęs iš Maskvos, tuojau informuos Vakarų bendrus — Prancūziją, V. Vo kietiją ir JAV.

Šie klausimai dabar galimi

tiktai spėlioti, bet Macmillanas, pasigirdus spaudoje balsams, pakartotinai pareiškė, kad

Maskvoje neįvyks miunchenasas...

Palauksime ir pamatysime. Atrodo, kad Maskva rizikuos, jei Vakarai neparodys tvirtumo.

Tuo tarpu, kai Macmillanas keliavo į Maskvą, Adenaueris jau ruošė projektus Vokietijos sostinę kelti iš Bonnos į Berlyną ir ten, kur Hitlerio dikta tūra trypė demokratijos principus, atsikurti. Bet kažin, ar Chruščiovas, kuris yra toks pat diktatorius, kaip ir Hitleris, ar gali sutikti su demokratinių principų respektavimu?

Kitos žinios

Vienas įdomesnių tai Kubos įvykiai. Premjeras Castro pareiškė, kad jis laikysis demokratijos ir socialinio teisingumo. Dalina bežemių žemę, išpūstas valdininkų algas su mažino pusiau.

Turkų min. pirm. lėktuvui patekus į Londono miglas, įvyko katastrofa, kurioje žuvo eilė žmonių, bet premjeras Min deres sužeistas.

JAV prezidentas Eisen hoveris buvo neoficialaus vizito Meksikoje, kur Acapulcoje susitiko su Meksikos prezidentu L. Mateos. Jie sutarė santykius ir ekonominį bendradarbiavimą.

Anglijos darbiečių vadas Geitskelis pareiškė, kad jo nuomonė Berlyno klausimu sutampa su DB valdžios nuomone.

JAV paleido naują žemės

satelitą, kuris aplink žemę suk

sis gal kelis šimtus metų. Šis

Vanguardo satelitas turi in

strumentus, kurie tiria žemės

atmosferą.

Amerikoje apsigė vė

rusų artistas — Beriozka ba

janistas. Krautuvėje prisikro

vė užančius kojinių ir kitų pre

kių ir bandė su kroviniu išeiti.

Nelaimingas.

TRUMPESNĖ DARBO SA

VAITĖ, DIDESNIS

ATLYGINIMAS

Nuo pat karo pabaigos Ka

nados darbininkų atlyginimas

visą laiką kyla augštin, tuo tar

pu darbo savaitė vis trumpėja.

1945 m. vidutinis pramonės

darbininko atlyginimas Kana

doje buvo apie 70 centų. Šian

dien jis yra apie 1.60 dol. 1945

vidutinė darbo savaitė buvo

44½ valandos. Šiandien vidur

kis yra 41 valanda ir vis ma

žėja. Tuo pat metu taip vadina

mieji algos priedai, kaip darb

davio imkėjimui ir pensijų fon

dą, ligos draudimo sąskaitą,

atostogų apmokėjimas pagere

jo darbininkų atžvilgiu maž

daug visu trečdaliu.

Dr. Puzinas yra atvykęs į

Bostoną, kur prižiūri spausdi

nimą enciklopedijos raidės M.

pirmąją dalį.

KLKMD tautinių drabužių konkurse gražiausių drabužių laimėtojų išteikiami diplomai ir čekiai. Iš kairės: p. Adomaitienė, p. Mikalajūnaitė, p. Rudinskas — p. Tumaitei ir p. Kęsgaila — p. Pakulyte. Pirmieji du drabužiai dail. A. Tamošaitienės studijos darbas, išlošti NL Spaudos baliuose. Foto P. Dikaicio.

Naujienos iš pasaulio sostinės

PRIĖMIMAS BALTIJOS NAMUOSE

Jau tradicija yra virtęs Lietuvos Gen Konsulo ir Laisvės Komiteto organizuojamas Vasario šešioliktosios priėmimas, kad šį valstybinę Lietuvos šventę būtų priminta Lietuvos draugams amerikiečiams ir kitiems svetimiesiems. Šiemet šis priėmimas Free Baltic House patalpose buvo ypač gausus ir išpūdingas. Gausiai apsilankė ne tik mūsų baltiškųjų kaimynų atstovai, ne tik Sovietų partertyjų — Lenkijos, Rumunijos, Vengrijos, Bulgarijos, Čekoslovakijos, Albanijos atstovai ir Dr. Stefan Wytywsky, Ukrainos Prezidentas, bet ir visa eilė laisvųjų kraštų — Meksikos, Graikijos, Salvadoro, Ekvadoro, Nikaraguos, Gvatemalos, Čilės, Kinijos, Ispanijos, Kolumbijos, Liberijos — kon sulų ir žymių amerikiečių, tarp kurių buvo gen. Grittenbergeris, New York Times redakcijos narys Otto Tolischus, New Herald Tribune redakcijos narys Wolfe ir kt., taip pat ir tarptautinės spaudos atstovų, tarp kurių buvo žurnalistas Eathel McLaughlin iš Jungtinių Tautų, Neue Zürcher Zeitung korespondentas Jungtinėse Tautose M. Beer, William N. Oatis iš Associated Press ir kitų. Viso dalyvavo per 150 svečių. Didelį maloni staigmena buvo apsilankymas priėmimo Jieutės Paule kiūtės-Rockfelerienės.

VASARIO 16-JAM

Ryšium su Vasario šešiolik tąja LLK nariai, apvaikščioja nt šią Tautos ir valstybės šven tę, kalbėjo arba kalbės: V. Sidzikauskas, Wilykes Barre, Pa., dr. Trimakas, Rocheste ry, N. Y., dr. B. Nemickas, Bridgeporte, Conn., J. Audė nas „Šeštadieninėje Maionio vardo mokykloje, Brooklyne, N. Y., Worcester, Mass ir Gre at Necke, N. Y.

NEPRIKLAUSOMYBĖS ATSTATYMO 41 METŲ SU KAKTIES MINĖJIMAS TORONTE

šiemet praėjo išpūdingai. Vasario 14 d. per lietuvišką radiją buvo visas pusvalandis. Jaut rų žodį tarė klebonas kun. P. Ažubalis ir Apyl. V-bos pirm. J. Senkus. Vasario 15 d. šv. Jono bažnyčioje pamaldose or ganizuotai su vėliavomis daly vavo kūrėjai — savanoriai, šau liai ir katalikės moterys. Iškil mingas pamaldas laikė klebo nas kun. P. Ažubalis ir priati kyta tai šventei pamokslą pasa kė kun. dr. J. Gutauskas. Po pamaldų klebonas kun. P. Ažubalis, dalyvaujant organizaci jų vėliavoms, prie žuvusiems už Lietuvos laisvės paminkli nės lentos atliko trumpą maldą ir tarė žodį. Šaulės moterys pa dėjo žydinčių rožių. Sugiedo tas Tautos Himnas. Prisikėli mo bažnyčioje per pamokslus taip pat buvo prisiminta Vasa rio 16 d.

Didžiuliam ir puošniam Imperial Theatre buvo aktas. Po sugiedotų himnų ir Lietuviais esame mes gimę, kuriuos atli ko „Varpo“ choras, klebonas kun. P. Ažubalis perskaitė in vokaciją. Atidaromą žodį ang liškai ir lietuviškai tarė KLB Kr. V-bos pirm. V. Meilus, o po jo kalbėjo gen. kons. min.

Nors Apylinkės Tarybos bu vo nutarta, kad šių metų per minėjimą visos pajamos eity vietos reikalams, tačiau Tautos ir Nepr. fondams su apyl. val dyba susitarus, turėjo staliu kus ir abu fondai.

Šiemet Nepriklausomybės šventės minėjimas buvo remia

Nuo kapitoliaus padangės

VASARIO 16 D. WASHINGTONE

Vasario 16 d. Lietuvos Ne priklausomybės paskelbimo 41 metų sukaktis iškilmingai pa minėta JAV-bių Kongrese-Se nate ir Atstovų Rūmuose.

Senate vasario 16 d. posėdis pradėtas malda, kurią sukalbė jo lietuvis kun. J. Petrauskas MIC. Po to 12 senatorių kalbė jo apie Lietuvą. Senate vasa rio 17 d. dar kalbėjo 4 senato riai.

Viceprez. R. Nixon išvykda mas iš Washingtono parašė

LAIC laišką, kuriame pasia kė prisijungęs prie Valstybės Sekr. John Foster Dulles pa reiškimo Pabaltijo Valstybių reikalų vasario 16 d. progą.

Atstovų Rūmuose invokaciją skaitė kun. J. Kidykas. Atsto vų Rūmuose kalbėjo 69 Kong resmanai, o 9 patiekė savo pa reiškimus skelbti Kongreso Re korduose, tą patį padarė 5 kon gresmanai vasario 17 d.

Reikia pastebėti, kad pen kiolikos valstybių gubernato riai vasario 16 progą paskelbė proklamaciją, ragindami vals tybės gyventojus minėti Lietu vos Nepriklausomybės paskel bimo sukaktį — California, Connecticute, Illinois, Indiana, Iowa, Maryland, Massachuset ts, Michigan, New Jersey, New Yofk, New Hampshire, Ohio, Pennsylvania, Rhode Island, South Dakota. (LAIC)

DALYVAVO ILLINOIS GBERNATORIAUS BANKETE

Linkolno 150 metų gimimo sukakties dieną — vasario 12 — Lietuvos atstovas J. Kajeckas ir PET prezidento parei gas einas, Lietuvos deleg. pir kas V. Sidzikauskas, Illinois gubernatoriaus W. G. Stratto no pakviesti, dalyvavo Linkol no garbei suruoštame sukaktu viniame bankete Springfield, Ill.

Vasario 18 — 20 V. Sidzi kauskas, kaip PJT pirminin kas lankėsi Washingtone.

Chicago liet. jaunimo orga nizacijos Lietuvos Nepriklausomybės šventę paminėjo vasa rio 22 d. Jaunimo namuose.

MAŠINŲ FONDO VAJUS

„N. L.“ Mašinų Fondo vaju s tęsiamas. Dideliu dėkingumu minime sekančius vajuos daly vius ir lietuviškosios spaudos židinio rėmėjus:

Juoas Šiaučius,

Montreal 10.00

P. J. Šiaučius, Baltic os me

džio dirbtuvės dalininkas (žiū

rėkite jų skelbimą), atsilankęs

į Nepriklausomos Lietuvos re

dakciją, NL Mašinų Fondui nu riūs, tai noriu būti ir jo leidėju, todėl perku šerą, o ateity, jei seksis, dar daugiau prisidėsiu.

Visiems vajuos dalyviams

nuoširdžiai dėkojame ir prašo

me atsiliepti daugiau tautiečių.

Spaudos Bendrovės „Neprik

lausoma Lietuva“.

Valdyba.

pirko šerą, pareiškęs: Jeigu

esu laikraščio prenumerato

Pasaulio lietuvių sostinėje

EDVARDAS SULAITIS

SENATORIUS DOUGLAS PAS LIETUVIUS

J. A. Valstybių senatorius Paul H. Douglas dalyvavo di džiame Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjime, įvy kuriam vasario 15 d. Marijos Augšt. mokyklos salėje, ir čia pasakė pagrindinę kalbą. Kal bėtojas savo žodyje iškėlė fak tų, kad jau prez. Rooseveltas nepripažino Pabaltijo valsty bių okupacijos, o taip pat tokį nepripažinimą yra paskelbusi ir nekarta patvirtinusi ir dabar tinė krašto valdžia. Jis pagyrė laisvėje gyvenančius lietuvius jų žygiuose dėl Lietuvos išlaisvimo ir kvietė ateityje būti tokiais šauliais, kurių ginklai ir akys visuomet yra nukreip tos į taikinį — savo gimtinės laisvinimo darbus.

Kiek ilgesnę kalbą pasakė ir Lietuvos konsulas Chicagoje dr. P. Daužvardis, kuris pažy

mas visų grupių, todėl jis bu vo skaitlingas.

TORONTO ŠAULIŲ VĖLIA VOS ŠVENTINIMAS

įvyks kovo 1 d. šv. Jono baž nyčioje per 11 val. pamaldas. Šventinimo apeigas atliks šau lys klebonas kun. P. Ažubalis. Po pamaldų parapijos salėje bus iškilmingas aktas ir vėlia vos įteikimas, o vėliau vaišės, kurias ruošia kuopos šaulės moterys.

I vėliavos šventinimo iškil mes ir vaišės kviečiami visi šau liai ir kūrėjai — savanoriai. Be to, atskirais kvietimais bus kviečiami mūsų veiksmų ir pag rindinių organizacijų atstovai.

Vėliavą pagal seną pavyzdį atkūrė dial. T. Valius, o kotui metalinė viršūnė yra kuopos šaulio Naujoko kruopštaus dar Nukleta į 8-tą pusl.

mėjo, kad nors Lietuva šian dien yra nelaisva, tačiau reikla džiame Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjime, įvy kuriam vasario 15 d. Marijos Augšt. mokyklos salėje, ir čia pasakė pagrindinę kalbą. Kal bėtojas savo žodyje iškėlė fak tų, kad jau prez. Rooseveltas nepripažino Pabaltijo valsty bių okupacijos, o taip pat tokį nepripažinimą yra paskelbusi ir nekarta patvirtinusi ir dabar tinė krašto valdžia. Jis pagyrė laisvėje gyvenančius lietuvius jų žygiuose dėl Lietuvos išlaisvimo ir kvietė ateityje būti tokiais šauliais, kurių ginklai ir akys visuomet yra nukreip tos į taikinį — savo gimtinės laisvinimo darbus.

Taip pat čia kalbėjo JAV kongreso narys Murphy, o miesto burmistra satsiuntė te legramą. Meninėje minėjimo dalyje pasirodė sol. A. Brazie, Dainavos ansamblio ir Cicero Augšt. ituanistikos mokyklos šėkėjų grupė. Žmonių prisin ko pilna salė — apie 1,300, kai didžiuliam Chicago, žinoma, ne ra daug.

Dail. A. Rūkštelės meno pa rodos atidarymas įvyksta va sario mėn. 18 d. 7 val. Čiurlio nio galerijoje.

S. Barkus, kuri turi radio programą, šiuo metu atostogau ja Kalifornijoje.

Alice Stephens dainininkės vasario 21 d. turėjo pasirody mą „Keturių meilės operose“ vardu. Čia buvo išpildytos iš traukos iš operų: Petrausko „Eglė ažiūčiū karalienė“, Ver di „Faltafo“, Humperdinck „Jonukas ir Gretutė“, Donizet ti „Meilės eieskyras“ Parengi mas įvyko Jaunimo namuose.

Vid Vakarų sporto apygār dos jaunių, jaunučių ir mergai čių pirmenybės krepšinio, tink ilnio bei stalo teniso šakose įvyks kovo 14—15 d. d. Chica goje.

Did. Gerb. „Nepriklausomos Lietuvos“ bendradarbiui
INŽ. J. BULOTAI SU ŠEIMA IR ARTIMIESIEMS,
Lietuvoje mirus Motinai, reiškia nuosirdžią užuojautą
NL.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

Authorized as

second class mail, Post Office Department, Ottawa

LEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR
SPAUDOS BENDROVĖ „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“.

Redaktorius Jonas Kardelis.

Telefonas: PONTIAC 7-7920

7722 George Str., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada.

Prenumerata metams: Yearly Subscription Rates:

Kanadoje	\$ 5.00	Canada	\$ 5.00
Amerika ir P. Amerika	\$ 5.50	America & S. America	\$ 5.50
Visur kitur	\$ 6.00	Other Countries	\$ 6.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba sm. pašto ž.)

Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

ELAGU ESTI!

Lietuva valstybės atkūrimo sukaktuves mini vasario 16 dieną, Estija vasario 24 dieną ir Latvija lapkričio 18 dieną. Ir mes tas datas minime skyriumi. Bet tur būt mums reikėtų pasiekti Amerikos Jungtinių Valstybių sekretorium John Foser Dulles, kuris, paėmęs anksnyviausią datą — vasario 16 — visas tris Pabaltijo valstybes pasveikino ir visoms trimis pasakė tą patį vilties, kurią visos trys tautos puoselėja, žodį. Būtent: Pabaltijo tautos ir jų valstybės turi būti laisvos!

Žiūrėdami šių dienų akimis į kintančio gyvenimo faktus ir apraiškas, galime apgalvoti, kad 1918 metais, skelbdami si laisvi ir savarankiški, iškart nesudarėme Pabaltijo Federacijos. Tiesiog tenka gailėtis, kad tuometinės paskirosios nuotakos nustelbė protingų ir nuotakos asmenų jau tada kelto ir įtaigotą Pabaltijo Federacijos mintį.

Jeigu būtume sudarę Pabaltijo Federaciją, būtume buvę bent trigubai stipresni, trigubai pajėgesni spirti okupacijoms. Taip reikalingas atrodytų galvo jant grynai matematiškai, bet praktiškai — būtume turėję ne palyginamai didesnę jėgą ir nepalyginamai didesnę autori tetą.

Ir dar viena: greičiausia ne būtume „sukvailioję“, pasiduo dami „laiko nuotakoms“. Būtume išlaikę ir savo autoritetą augštumoje ir, galimas dalykas, būtume padarę didesnę pažangą visose gyvenimo srityse. O jau visos žmonijos atžvilgiu būtume tikrai didesni, žino mesni ir svaresni.

Žinoma, mums malonu sveikinti mielus estus ir stipriai jėms šaukti Elagu Esti, bet drauge norisi ir kelti mintis, kurio ms dabar yra laiko svarstyti ir rimtai pergalvoti.

J. Kardelis.

PADEKOS

AUKOS „N. L.“

Mūsų vedybinio gyvenimo 25-rių metų sukakties priga, už surengtą mums staigmenos partiją, prie jos rengimo daug darbo įdėjusiems, savo dalyvavimu mums pagerbusiems, brangiomis dovanomis apdovanojusiems, tariaime širdingiausia padėką: Did. Lietuvos Kunig. Vytauto Neprg. klubo valdybai ir bordirektoriams, skyrių slėms salė; Lietuvių Darbinų Dr-jos Centrai už tokį gilių ir prasmingą sveikinimą: Kanados Lietuvių Socialdemokratų S-gos Centrai ir Toronto skyriui — už didelį mūsų įvertinimą, nuoširdų sveikinimą; sveikinimus telegramomis: Mrs. O. Indrelienei, Mrs. ir Mr. S. N. Jonuškam iš Ro dislande-Boston, Mrs. ir Mr. Bajorams iš Californijos; pri siuntusiems atskiras dovanas ir sveikinimus — Ponai M. Drevinskienei; Mrs. ir Mr. Džiaugiams, Mrs. ir Mr. Gurliams, Mrs. ir Mr. N. G. Kuke niams ir Mrs. Mr. S. N. Januš kam; įdėjusiems daug darbo prie partijos rengimo, jos metu visu nuoširdumu dirbusiems: Mrs. ir Mr. Kinams; Mrs. ir Mr. Petroniams, Mrs. ir Mr. Džiaugiams, Mrs. ir Mr. Kiškiams, Mrs. ir Mr. Skinkiams, Mrs. ir Mr. Kukeniams, Mrs. ir Mr. Šipeliams, Mrs. ir Mr. Vizbarams, Mrs. ir Mr. Berno tams, Mrs. ir Mr. Romak, Mrs. H. Silerienei, Mr. Gurlui; patarnavusioms partijos metu jaunoms mergaitėms — Kynaitei, Petronytei ir Šimelai tytei; Ponai E. Kardelienei už sveikinimą ir du dovanotus tortus, „N. L.“ red. J. Karde liui už nuoširdią kalbą ir sveikinimus parengimo metu; mizikantams — Mr. G. Macio niui ir Mr. P. Petroniui — už sutikusiųjų maršą, programos vedėjui — Mr. V. Kiškiui, da ug darbo įdėjusiam virėjui Džiaugiai ir partijos metu per skaičiuiam telegramas ir gau tus sveikinimus — Pr. Šimelai čiai.

Dar kartą mūsų nuoširdi pa dėka visoms ir visiems prisidėjusiems bent kuom prie šios partijos.

Genė ir Jonas Bakanavičiai

„Milžino Paunksmė“, lyg di džius, margaspalvis paukštis, jau kelia savo sparnus ir šį šeš tadienį ruošiasi skristi vakarų pusėn — į Torontą ir Hamilto ną.

Montrealio aktoriai vėl ren kasi repetitijų: salėje vėl dega šviesos iki vėlyvos nakties ir, tarsi burtų lazda mostelėjus, iš po žemės iškyla viduramžių kų pilių menės — Vilnius, Luckas, Horodlė, Vavelis... Suolai virsta karališkais kra semis, grindis nukloja puoš nūs rytų kilimai — gal atsiųs ti iš Konstantinopolio, o gal pa ldonuoti Lietuvos didžiajam kunigaikščiui chano Tochtami šo... Iš istorijos dulkių prisike lia senelis Jogaila ir svajoja apie Lietuvos miškų lakštinga las, nejaudiai šmėkčioja juoda Zbignievo Olesnickio skraistė, totorius cimbalistas derina sty gas ir lenkų vojevodos grūmo ja Lietuvos pusėn, žvanginda mi kardais: „Tik karas, vienas karas mus išgelbės!“

Tačiau pirmiesiems gaidžiams pragydu, gėsta šviesos ir šis vaizduotės pasaulis išnyksta. Lieka tik speiguota vasario naktis ir plona delčia, baltanti virš Verduno stogų.

Šyptelėję tarsite, jog pase kiau pasaką.

Bet argi „Milžino Paunks mės“ premjeroj mes nebuvom tikėję tuo pačiu pasauliu, kai kronikininko plunksnai girgž dant ant pergamento, tirpo ši mtmečių rūkai ir, skambant Va velio varpams, pamažu sklėidė si uždanga į karalienės Sofijos rūmą?

Tačiau ir premjeros naktį, dvyliekei išmūšus, puikūs dva rai, rodos, nugarmėjo į prara ją: su karaliais, didžiūnais, vys kupais, riteriais ir puošniom moteriškėm... Gaila buvo tą syk, jog spektaklis nūnai tegali būti vienkartinis, jog, aktorja ms nusiėmus grimą ir prožek tariams užgėsus, net nežinia, ar veikalas dar bus kada nors suvaidintas. Įspūdziai pamažu tolsta užmarštin — belieka tik programos lapelis su atspaus ta data: „Premjera Montrealyje, 1958 metais, gruodžio 7 die ną“...

Tad, visi Montrealio teatro draugai su dideliu džiaugsmu sutiko žinią, jog „M. Paunks mės“ neteks numarinti tuojau po premjeros. Abu mūsų kai mynai — Torontas ir Hamilto nas, darniai tarpusavy bendra darbiodami, patys pirmieji sukuro organizuotą sudėtingą „M. P.“ išvyką. Toronte spek taklį globoja „Caritas“, vado

vaujamas klebono P. Azuba lio, gi Hamiltone — „Lietuvių Namai“ su St. Bakšiu prieša ky.

Priprasta sakyti, jog premje ra yra neparkartojamas pergy venimas. Neseniai spaudoje bu vo paskelbtas žymios amerikie čių aktorės Julie Harris pasi sakymas — apie platų išvykų ratą, kuriam jos vaidinamas veikalas („Šiltasis Pusiasalis“) yra angažuotas. Ji sakosi, vie ton vienos premjeros, dabar tu riantis premjerą kiekvieną sa vaite: kiekviename mieste, pra dedant numatytą spektaklių seriją, pirmasis vakaras būsiąs jai kaskartą „opening night“.

Panašiai galvoja, turbūt, ir Montrealio aktoriai, intensy viai besiruošdami arčiau prie išvykai. Kiekvienas miestas, kad ir kaip margas ir spalvin gas jis bebūtų, turi savitą vei dą ir atmosferą. Šiandien, de ja, gyvename svetur ir ne i Vilnių, ne į Kauną išleidžiame savo aktoriaus gastroliuoti. Mū su lietuviškos kolonijos tėra salos didelių miestų vanden ynuose. Tačiau ir jos — savo pobūdžiu skiriasi viena nuo ki tos, turi savaimingus charakte rius bei nuotaikas.

Todėl ir vaizduojamės, kad Montrealio aktoriai stovi šian dien ties dviejų miestų mūrais, laukdami pasiveriant jų var tų — lyg pasiuntiniai iš toli mos šalies. Jie neatyksta tuš čiomis rankomis: mes norėtu me jų dovanas užgirti daugie liu atžvilgiu, jei nebūtų pasau lyje vertybių reliatyvumo. Vie nam tinka medžioklės sakalai, kito akį traukia šilkas ir broka tas, trečias — brangina šermuo nelių kailius...

Betgi aukso, perlo ir deiman to žavesys, turbūt, visuose miestuose galioja.

„Ši lobį „Milžino Paunks mės“ pasiuntiniai ir rengiasi pažerti po Torontą ir Hamilto no kojom. Tai reto grožio lie tuviškas žodis, kurio Surogai niekas negalėtų užginčyti: sp indintis kaip perlas, žerintis, kaip daugiakampis deimantas. Irikuotas į skambų penkiapė dį jamba, jis tikrai verčia mus didžiulio savo gimtąją kalbą.

Tačiau tikroji Surogos žo džio paskirtis yra lietuviškoji scena, Liepsnojanti poeto plu nksna įdavę jį aktoriui — pa milti, o pamilus perteikti žiu roviui.

Su šiomis mintimis išlydime „Milžino Paunksmę“ į kelionę — linkėdami išvykos rengėja ms visokeriopos kloties, o sa vo aktoriams — gero vėjo!

KAI ŽMOGUS NETURI IŠEITIES...

Tokioje padėtyje dabar yra atsidiūrę Lietuvon sugrįžę mo ntrealiečiai pp. Deksniai. Jie prieš išvažiuodami norėjo gau ti Kanados pilietybę, bet jiems Ottawa nedavė. Žinoma, dėl to jie Kanadoje galėjo gyven ti. Bet jie pasinaudojo teise iš vykti, o dabar teisės sugrįžti jau neturi, todėl turės tarnau ti Lietuvos okupantui. Ir jau jie pakinkyti į okupacijos tar nybą. Jie rašo laiškus, kad jie ms davė, kaip pats Deksnys sa ko, „butuką“, bet kad būtų ger ai-neraš. Žinoma, 2-ju kamba rių jiems užteks, bet jie atsi mis čia turėtų visą 5 kambarių butą. Jie rašo, kad jiems val džia davė po tūkstantį rublių, bet jie nepasako, kad tai yra jų pačių pinigai, nes prieš iš vykstant — į Rusijos banką tu rėjo pervesti 30,000 dolerių, tat oficialiu kursu — apie 120 tūkstančių rublių. Propagan dos tikslais dabar Deksniai ga lės skelbti, kad jiems moka pensiją, tik tai nepasakys, kad tai yra jų pačių pinigai.

Deksnys jau priverstas me luoti ir meluoja. Štai kaip jis kalba:

„Mane grase nuo Lietuvos tie, kurie iš to duona valgo. Montrealyje įsikūrė ponas Kar delis su savo „Nepriklausoma Lietuva“, pridėjo komitetų, bendruomenių ir emė rodyti savo „patriotizmą“, pasirei kiantį pastangomis iš lietuvių emigrantų kuo daugiau doli

rių išvilioti. Ką gi, atsiranda dar, kas jais tiki“.

Deksnys meluoja, kad jį Kar delis prikalbinėjęs ar grasinęs jam negrįžti, jau vien dėl to, kad su Deksnium Kardelis nē karto nebuvo kalbėjęsis. O kad Deksnys niekina organiza cijas, tai tuo rodo tikrai savo nekultūringumą. Juk pats Deksnys, čia būdamas, priklausė organizacijoms. O iš visko ma tyti, kad Deksniai nesusižavė jo okupuotosios, išnaudojamos ir prievartaujamos Lietuvos gyvenimu. Ylos maiše nepa slėpsi...

BIMBA MIRTIES BAUS MĖS GARBINTOJAS

Nuostabiai taikliai sukurta patarlė: „Ylos maiše nepaslep si“. Tikrai, jį pati tuojau išlen da. Taip ir Bimbos žmogžudis ki užsimojimai. Kai naujas Ku bos diktatorių pradėjo masiškai skerti buvusio diktatoria us šalininkus, Bimba užuodė žmonių kraujo kvapą ir susijau dino, kad Amerikos žmonės pa sisakė prieš skerdynes. Bimba rėkia: tegul Kastro skerdžia daugiau! Žinoma, Bimba gyve na Stalino ideologija — skers ti be pasigailėjimo. Visų plėš rūnų tokia jau „ideologija“ — juo daugiau išskersti. Ar Bim bai gaila žmonių? Stalinas gi tūkstančiais skerdė, tat kodėl Bimba negali pritarti Kastro skerdynėms? Tokia yra bolše viku kraugeriška prigimtis. Bimba — jos dainius,

G. Laurinaitis.

„MILŽINO PAUNKSMĖ“ ISLYDINT

WINNIPEG, Man.

VISI LIETUVIAI PRADEDA TARP SAVĖS SUSIPRASTI

Winnipeg miesto ir provin cijoje yra priskaitoma apie 500 lietuvių su senaisiais ir naujai atvykusiais.

1947 m. į Winnipegą pra dėjo atvykti naujųjų ateivių. Pradžioje buvo sueita į kontak tų su senaisiais ir pradėta gra žiai bendradarbiauti. Bet atsi rado tokių, kurie pradėjo nesantais.

Dėl vienokių ar kiokių už gauliojimų išaugo neapykanta, todėl ir bendras sugyvenimas ėmė stipriai šlubuoti. Bet gyve nimas nestovėjo vienoje vietoje.

Neilgai trukus senieji pradė jo susirašinėti su savo giminė mis Lietuvoje. Jų giminių laiškai iš už geležinės uždangos nevienam atidarė akis ir davė pilną vaizdą, kas yra Lietuva.

Reikia tikėtis, kad ateityje ir daugiau stos klubo nariais iš naujųjų ateivių, o senieji įsi tikins, kad klubui iš to išeis tik nauda. Gal ateis laikas, kad vieni kitus daugiau pažins, su sigyvens, supras ir nebeliks tos prarajos tarp senųjų ir naujųjų. Ir iš tiesų, jog visi esame lietuviai, vienos motinos vaikai. Visiems yra brangus sa vas gimtasis kraštas ir jo ateities gerovė, todėl kitaip ir ne gali būti, kad lietuviai sugyven tu.

Daugelis iš senesniųjų atsi mainė ir nebetiki kokiomis pro pagandomis. Be to, vieno kito sugrįžimas į Lietuvą ir jų ai manavimai, bei maldavimai su grįžti atgal, nugąsdino.

Senieji ateiviai Winnipeg, jų garbei reikia pasakyti, buvo neblogai susijungę. Per eilę metų įsigijo klubą, kuris pavadintas Winnipeg-Manito bos lietuvių klubas. Šiandien jo vertė per 30 tūkstančių doli rių. Skolos jau išmokėtos.

Naujieji ateiviai mėgino į jį stoti nariais. Nors vienas ki tas ir įstojo, tačiau nedaug, nes piktesnieji senieji pradėjo da ryti įvairius trukdymus ir net tuo reikalu pakeitė klubo kons tituciją. Baimė buvusi tame, kad naujieji ateiviai neviršytų

senųjų klubo narių ir neperim tų klubo į savo rankas, nors to ks baiminimasis neturi pag rindo. Tas, deja, dar tebesitē sia ir išandien, tik žinoma, ne pas visus, bet labiausiai kairiajame sparne. Todėl kelis metus naujųjų ateivių įstoji mas klubo nariais buvo neįma nomas. Tačiau dėka rimtesnių jų, kurie tą reikalą pradėjo vie šiai kelti susirinkimuose ir rei kalavo nebedaryti skirtumo tarp naujai atvykusiųjų ir senų jų, padėtis truputį sušvelnėjo. Ir štai, šiomis dienomis į mini mą klubą jau buvo priimta ir iš naujųjų. Tas įvykis visuoti niame susirinkime ir balsuo jant slapta. Tai jau žmoniškas žingsnis pirmyn.

Reikia tikėtis, kad ateityje ir daugiau stos klubo nariais iš naujųjų ateivių, o senieji įsi tikins, kad klubui iš to išeis tik nauda. Gal ateis laikas, kad vieni kitus daugiau pažins, su sigyvens, supras ir nebeliks tos prarajos tarp senųjų ir naujųjų. Ir iš tiesų, jog visi esame lietuviai, vienos motinos vaikai. Visiems yra brangus sa vas gimtasis kraštas ir jo ateities gerovė, todėl kitaip ir ne gali būti, kad lietuviai sugyven tu.

1959 metams į naują klubą v-ba įrinkta: St. Krisčius — pirm., Juozas Radzevičius — vic. pirm., Petras Kumpaus kas — fin. sekr., Mike Vidruk — iždin. ir Juozas Demereckas — sekr.

Nariais liko: J. Baniukonis, Bareikis, Zentelis, Steponavi čius, P. Lėnis ir kiti.

Į revizijos k-ją įrinkta: Pra nevičius, Lenienė ir Paknienė. Susirinkimą gražiai vedė J. Radzevičius. Susirinkimas pra ėjo puikioje nuotaikoje.

K. Str.

LETHBRIDGE, Alta.

LETHBRIDGE LIETUVIŲ KOLONIJOS 1958 M. METINĖ APŽVALGA

Kadangi mūsų kolonija ne pasireiškia dideliu veiklumu, todėl ir spaudoje retai pasiro doma.

Pereitais metais Vasario 16 minėjimas buvo surengtas, bet labai mažam būreliui dalyvau jant, nedaug ir aukų Tautos Fondui surenkame.

Kolonija padidėjo dviem na riais. Jonas ir Janina Kaniai susilaukė sūnaus ir jį pakrikš tijo Arnoldo-Jono vardais, St. ir Gražina Noreikai susilaukė dukters ir ją pakrikštijo Lore ta-Marija.

Senų ateivių pp. Chmieliaus kū sūnus lanko Edmontone

universitetą. Ponios Stankū nienės sūnus baigė pereitais metais gimnaziją ir mokslus toliau tęsia Calgary. Jo sesuo Adelinė sėkmingai baigė gai lestingųjų seserų mokyklą. Juodu neteko savo tėvelio, ku ris 1957 metais staiga mirė ir buvo palaidotas katalikų kapi nėsė Lethbridge.

KLB skyrius čia dar egzis tuoja, seniūno pareigas eina S. Noreika, o pavaduotojo V. Arelis.

Siemet 16-to vasario minėji mas yra ruošiamas vasario 28 d., nes tik tai dienai galim gauti salę.

G. N.

EDMONTON, Alta.

AUKOS TAUTOS FONDUI

KLB Edmontono apylinkės 1959 m. vasario 7 d. Lietuvių Namuose surengto Vasario 16 minėjimo proga T. Fondui au kino: po 10 dol. J. Augis, J. dauskas. Kiti aukų po ma žiau. Iš viso suaukota — \$183.35.

TF-do ir savo vardu širdin gai dėkoju Edmontono Apyl. valdybai už tokį gražų pasidar baviną renkant aukas ir Ed montono lietuviams už gausias aukas pavergtosios Tėvų laisvinimo reikalams.

V. Vaidotas, TF-do Atst. Kanadoje P-kas.

„N. L.“ SPAUSTUVĖ

Gal Jums reikia atspausdinti VOKAMS adresai, Jums VI-ZITINĖS KORTELĖS, vestuviniai arba sukaktuviniai PA KVIETIMAI, vakarams, koncertams, pobūviams BILE-TAI, subuvimų arba parengimų PROGRAMOS, biznio ir profesijų reikalams REKLAMINIAI ATSIŠAUKIMAI, SĄSKAITINIAI LAPELIAI, RECEPTŲ BLANKAI IR KITOKI SMULKŲ SPAUDOS DARBAI — Jūs neabejo dami kreipkitės į „NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS“ lei dyklą: 7722 George Street, LaSalle, Montreal 32, arba tele fonu: PO 7-7920. Čia Jūs gausite visokią informaciją ir čia Jums, pagal Jūsų užsakymą, bus atspausdinta ŽEMIAU SIA KAINA, kokią tikėtai Jūs Kanadoje galite gauti. NL.

A. MERKELIS

Vincas Kudirka

(Aleksandro Merklio paskaita Montrealy minint Vinco Kudirkos 100 metų gimimo sukaktuves)

4.

Kiek daug pastangų ir lėšų buvo skiriama Lietuvos praeiviniui, vaizdžiai rodo statistikos duomenys: Vilniaus gubernijoje, kur pravoslavų mažiau kaip trečdalis, buvo 2.119 popų ir tik 306 katalikų kunigai. Taigi vienas kunigas turėjo aptarnauti 2319 katalikų, o vienas popas — tik 169 pravoslavus. 1890 metais vadaus reikalų ministerija cerkvininkų mokyklų statybos va karinėms sritims, kurios didžiąją dalį sudarė Lietuva, buvo paskyrus 250.000 rublių, o Lenkų Karalystei — 100.000 rublių. Užnemumėje cerkvininkų mokykloms buvo leista priiminti visų tikėjimų mokinius su sąlyga, kad jie visi mokytųsi pravoslavų katekizmo ir vokiečių cerkvės. Buvo net iš keltas sumanymas visas pradinės mokyklas paversti cerkvininkų. Šios lietuvių tautai greičiau nelaimės akivaizdoje Vincas Kudirka 1889 metais Tėvynės Varpuose desperatiškai šaukia:

„Nepavydėtina dalis juodo pranašo, kurio šiuo atveju turi būti! Vienok klausiu! Kas bus su Lietuva, jei mes, neno redami išsižadėti savo jausmų ir tikėjimo, turėsime išsižadėti valsečių mokyklų? Kas bus, jeigu iki tų mokyklų uždarymo, nespėsime išbučinti savo apjekėlių ir užsnūdėlių, kurie, rodos, tyčia nemato Damoklo kardo, kabančio viršum jų galvų? Kas bus jeigu nelaimė užklups mus greičiau, negu spėsi me susivienyti ir suprasti, kad Tėvynės reikalas visiemis yra vienas, kad jis yra augštesnis už skirtingų partijų egoizmą, kad prieš tai vienybės reikalą priešingiausios partijos turi stoti su alyvų šakele ir užmirti asmeniškų nesutikimus“.

Ivairiausiomis priemonėmis Lietuvoje pravoslavijai skleidžiant, tuo pačiu metu katalikų teisės visokeriopai buvo varžomos. Nelaimingai pasibaigus 1863 metų sukilimui Muravjovs-korikas 32 bažnyčias, 52 koplyčias ir apie 20 vienuolynų, tariamų lotyniškos-lenkiškos propagandos lizdų ir sukilimo šaknų, uždarė, naujas bažnyčias statyti ir senas rekonstruoti uždraudė, bažnytininkų procesijų ir viešų pamokslių nebeleido, kunigų veikimą už bažnyčios ribų suvaržė ir į dvasi-

nes seminarijas nebuvo galima stoti be valdžios leidimo. Žiauriojo Muravjovo rūstybės neišvengė nei gausūs Lietuvos kryžiai bei rūpintojėliai, jie gyvi bei iškaltinai sielvartinę lietuvių buitįs palydovai, jog grožio išsiilgusios sielos ryški kūrybinių poeikių atova. Bukapročiai Muravjovui, atsiųstam valdyti Lietuvos, kurios žmonių jis nepažino ir jų lūkesčių nesuprato, atrodė, kad kunigai tyčiomis tiek daug knyžių prisistatydinė, norėdami pabrėžti krašto katalikiškumą ir jo nuo pravoslaviškos Rusijos motutės skirtingumą. Todėl jis be valdžios leidimo uždraudė statyti kryžius. 1864 metais, uždarančiam Tytuvėnų ir 1886 metais Kęstaičių bažnyčias ir vienuolynus, jau tikintieji ryžtingai pasipriešino, tačiau didžiausias, skaudžiausias ir plačiausias per pasaulį nuskambėjęs lietuvių pasipriešinimas nedo riams rusų valdžios kėsams įvyko 1893 metų rudenį Kražuose, ir jis dėl nepaprasto rusų žiaurumo į malsinant va dinamas Kražių Skerdynėmis.

1891 metų pabaigoje rusų valdžia įsakė Kražių benediktinų vienuolyną, didelę gražią mūrinę jų bažnyčią ir kapines uždaryti. Tikintiesiems tai buvo skaudus smūgis, ir jie darė visus žygius, kad tas žiaurus įsakymas būtų atšauktas. Jie rašė prašymus Rusijos carui Aleksandrui III-jam, vadaus reikalų ministrai, Vilniaus gubernatoriui ir Kauno gubernatoriui. Šaukėsi pagalbos Anglijos, Austrovengrijos, Danijos ir Prancūzijos vyriausybė, Mogiliavo arkivyskupo ir net paties Popiežiaus Leo no XIII-jo. Tačiau jų teisingumo šaukiąs balsas liko balsu šaukiančių tyruose, ir 1893 m. gegužės 4 d. policija įsilaužė į vienuolyną ir prievarta vienuolius išvežė į Kauną, o birželio 10 d. įsakė vienuolyno bažnyčią ir trobesius nugriauti. Dvasinė vyriausybė, vengdama didesnių rusų valdžios represijų, šiam žiauriam įsakymui pakluso, bet papirijonys drąsiai ryžtingai pasipriešino, budriai jį saugodami ir kunigams neleisdami iš jos išnešti švenčiausiojo Sakramento. Raseinių is praukinkui Petriui Vichmanui procesijų ir viešų pamokslių neįstengiant jos uždaryti, lapbeleido, kunigų veikimą už bažnyčios ribų suvaržė ir į dvasi-

Klingenbergas ir su 70 ginkluotų žandarų puolęs atspariusius žemaičius ir kruviname susigrūdimame vos galo negavo, paskutinę akimirą spėjęs pasprukti į bažnyčią ir ten per naktį, žandarų saugojamas ištūpėjo, belaukdamas kazokų iš Varnių. Rytmetį atskubėjo 300 kazokų, įvyko dar siurpesnis bei kruvinas susirėmimas, ir narsieji kražiečiai su žverėjusių kazokų buvo tiesiog skerste skerdžiami: buvo nužudyti, daug sunkiai sužeisti, žiauriai kazokų nagaikomis mirtinai prikaptoti, apie 150 suimtų ir apkaltintų. Atsilyginamas kazokams už pastangas, gubernatorių pasakė: „Teper, kazaki, paguliate!“ Ir šie, kaip pasiūtę laukiniai žvėrys, šoko prievirtauti moterų ir mergaičių, neaplenkdami net mažamečių.

Prieš 65-rius metus įvykusios Kražių skerdynės iškelia nepaaužiamą lietuvių tautos rezistencinę dvasią ir žverėšką rusų valdžios žiaurumą ją malšinant. Tuos didžiąs reikšminis įvykius išskeldamas ir vertindamas, Vincas Kudirka 1894 metų pradžioje Tėvynės Varpuose rašo:

„Dvigalvis šiaurės ešelis prateis maitintis savo valdinių gyva mėsą ir malšinti troškulį ne kaltųjų krauju, turbūt buvo labai išalkęs ir ištroškęs, jog nešigėdindamas nei civilizotos Europos, nei iš arti žvelgiančio XX amžiaus, praeitų metų lapkričio mėnesį suruošė sau kruviną pokylį Kražuose. Panoro paragauti neįveikiamų lietuvių mėsos ir atsigerti jų krauju, to gaudaus ir gausaus kraujo, kurio negalėjo atsigerti kryžiai ir neišstengė viso išsunkti — patys galą gavo, o viso neišgėrė“.

Didįjį humanistą Vincą Kudirką, nuolatąs skelbiantį ir gyvenime siekiantį žmoniškumo idealo, Kražių skerdynės

jaudino iki pat jo širdies gelmių ir Tėvynės Varpuose atpa sakojęs ligi tol nematytus negirdėtus rusų žiaurumus, šaukia į apkurtusią pasaulio sąžinę!

— O kaip jūs atrodote vargšai Kražių lietuviai, koks jūsų likimas? O vargel...

— Surištomis rankomis ir kojomis, kad negalėtumėte nei eiti nei veikti, užčiaupta burna, kad neišleistumėte nei kvapo, laukiate pasigalėjimo — nesulaukiate. Ateina caro tarnai išplėsti jūsų turtą, bažnyčią, šaukiatės pagalbos paties caro, kuriam mokate mokesčius, už kurį karuose liejate kraują — caras jūsų sauksmo negirdi. Pasiutęs vaidininkas mėsinėja jus gyvus, jūsų kančiomis gaivina savo žverėšką instinktą — kas girdi jūsų dejavimus, verksmus, dūsavimus? Kas jaučia jūsų kančias ir užtaria jus? Nieks — nei žemė, nei... dangus.

— Plaukai ant galvos stoja, kraujas gyslose stingsta, mas tant apie Kražius. Ir toks įvykis dedasi laikais numanizmo, visokių tolerancijų, laikais, kai steigiamos draugijos saugoti medžiams nuo laužymo, ginti žemesniems Europos gyvuliams nuo kankinimo, išnaikinti vergų prekybą laukiniuose kraštuose!

— Geradėjai! Nesiskubinkite taip su medžių ir Europos mažesnių gyvulių globa, nes toje pačioje Europoje dar ne visi žmonės apginti nuo kankinimo! Nekreipkite akių į Afriką, lyg tikėdami, kad jau Europoje nebėra vergų! Neužmirškite, kad Europoje yra Rusija, dirstelėkietė į tą šalį, vadinamą Lietuva, vargstančią po rusais, o atrasite čia vergų, šaukiančių pagalbos gailėsiu balsu, negu laukiniai žmonės, ir tikrai savo gerus norus nukreipsite į Europą, palikdami Afriką tolimesniai lakui, kaip

Trumpiausiu keliu —

iš Londono į Lietuvą —

pačiūnčiame gėrybių siuntinius.

Talkos Prekybos Bendrovė garantuoja, kad per ją siunčiami siuntiniai pasieks adresatus.

Talkos Prekybos Bendrovės sandėlyje yra sukrautos tinkamiausios siuntimui gėrybės: avalinė, vaistai, maisto produktai, laikrodžiai, įvairios medžiagos, gatavi rūbai, foto aparatai ir kitos gėrybės.

Siunčiamų prekių kainoraščiai ir visais kitais siuntinių reikalais rašykite:

TALKA PREKYBOS BENDROVĖ,

1, Ladbroke Gardens,
London, W. 11,
Great Britain.

— Žinoma. Karšti buvo mūsų. Jūs paskiau, atrodo, liaudies sveikata ir šalpa rūpinotės. Ar ne tiesa?

— Kurį laiką.

— Ntaip. O dabar šitie favnai ir nenofarai, efebai ir „būsime kaip saulė“. Užmuškite, nepatikėsiu. Kad protingas žmogus su humoro jausmu ir tokiu liaudies pažinimu... Pa likite, prašau... O, gali būti, aš išverčiau... Kas nors šventa?

— Kodėl terti žodžius šiaip sau, nepagalvojus? Dėl ko mes vienas kitą badome? Jūs mano minčių juk nežinote.

— Rusijai reikalingos mokyklos ir ligoninės, o ne favnai ir nenofarai.

— Niekas nesiginčija.

— Mužikas apnuogintas ir tinsta iš bado...

Tokiais šuoliais šokinėjo pasikalbėjimas. Suprasdamas beprasmumą tokių pastangų, Nikolai Nikolajevič pradėjo aiškinti, kas jį suartina su kai kuriais simbolistų mokyklos rasytojais, o paskui perėjo prie Tolstojaus.

— Ligi kažkurių ribos aš su jumis. Bet Liepą Nikolajevič sako, kad juo daugiau žmogus atsiduoda grožiui, juo daugiau tolsta nuo gėrio.

— O jūs galvojate, kad atvirkščiai? Pasaulį išgelbės grožis, misterijos ir panašiai, Rozanov ir Dostojevskis?

— Palaukite, aš pats pasakysiu, ką aš galvoju. Aš galvoju, kad jeigu žmoguje slėpintį žvėrį galima būtų suvaldyti paglostymais arba pomirtinio gyvenimo ateitismo grąsini mai, vis vien, vyriausia žmonių emblema būtų cirkinis ramdytojas su bizūnu rankose, o ne pasiaukojęs pamokslininkas.

Bet tame ir dalykas, kad šimtmečiai žmogų kėlė virš gyvulio ir nešė į augštesnę ne lazdą, o muziką: beginklės tiesos nenu galimumas, jos pavyzdžio patrauklumas. Ligšiol buvo laiko ma, kad svarbiausia Evangelijoje dorovės pasakymai ir įsaky muose esančios taisyklės, o man svarbiausia yra tai, kad Kristus kalbėjo buities pavyzdžiais, aiškindamas tiesą kas dienybės šviesa. Šio pagrindo yra mintis, kad mirtinųjų bendravimas nemirtingas ir kad gyvenimas simboliškas todėl, kad jis svarbus.

— Nieko nesupratau. Jūs apie tai knygą parašytumėte.

Kai Vyvoločnov išėjo, Nikolai Nikolajevič apėmė baises susierzinimas. Jis pyko ant savęs už tai, kad bukam Vyvoločnui pasakė dalį brangiausių savo minčių ir nepadarė jam jokio išpuščio. Kaip tas laikada esti, Nikolai Nikolajevič nepasitenkinimas staiga gavo naują kryptį. Jis apie Vyvoločną visai užmiršo, lyg jo niekad nebūtų buvę. Jam prisiminė kitas atsitikimas. Jis dienyno nerašė, bet kartą ar du per me

MUSU SPORTAS

VEDA KAZYS BARONAS

DĖL FASK'o RINKIMŲ

Spaudoje pasirodė FASK'o mai Buffalo stotyje sulaukė vi pranešimai, kuriuose šio sky sa balsavimo medžiagą. Juk bu riau vedėjas yra kaltinamas neteislingai paskelbęs žinią apie FASK'o Centrinės Rinkimines K-jos atsistatydinimą. Atrodo, kad prie issiuntineto pareiškimo, FASK'o organas nėra skaitęs ir mano laiško, kuriame buvau išdėstęs faktus vis so atsistatydinimo ir dviejų k-jos narių grąžinimo į savo pareigas. Vienu žodžiu, FASK'o as nori užginšyti, kad CR K-jos atsistatydinimo visiškai nėra buvę, o aš tik vienas esu pasitraukęs iš k-jos sekretoriaus pareigų! Dar kartą noriu pabrėžti, kad sausio 15 d. visa K-Ja iš savo pareigų atsi statydino ir paruošė jau kai kurioje spaudoje tilpusi tuo reikalu pranešimą. Nesvarbu, kad atsistatydinimas truko tik 24 val., (po dr. A. Nasvyčio prašymo, du nariai vėl grįžo į savo pareigas), tačiau faktas palieka faktą. Aš manau, kad p. p. Stanaitis ir A. Grajauskas, kaip garbingi asmenys ir sportininkai, tai viešai patvirtins ir spaudoje. juokingai skamba FASK'o kaltės metimas mutinėms, kurios taria

mai Buffalo stotyje sulaukė vi sa balsavimo medžiagą. Juk bu riau vedėjas yra kaltinamas neteislingai paskelbęs žinią apie FASK'o Centrinės Rinkimines K-jos atsistatydinimą. Atrodo, kad prie issiuntineto pareiškimo, FASK'o organas nėra skaitęs ir mano laiško, kuriame buvau išdėstęs faktus vis so atsistatydinimo ir dviejų k-jos narių grąžinimo į savo pareigas. Vienu žodžiu, FASK'o as nori užginšyti, kad CR K-jos atsistatydinimo visiškai nėra buvę, o aš tik vienas esu pasitraukęs iš k-jos sekretoriaus pareigų! Dar kartą noriu pabrėžti, kad sausio 15 d. visa K-Ja iš savo pareigų atsi statydino ir paruošė jau kai kurioje spaudoje tilpusi tuo reikalu pranešimą. Nesvarbu, kad atsistatydinimas truko tik 24 val., (po dr. A. Nasvyčio prašymo, du nariai vėl grįžo į savo pareigas), tačiau faktas palieka faktą. Aš manau, kad p. p. Stanaitis ir A. Grajauskas, kaip garbingi asmenys ir sportininkai, tai viešai patvirtins ir spaudoje. juokingai skamba FASK'o kaltės metimas mutinėms, kurios taria

mažesni piktą.

Vincas Kudirka Tėvynės Varpuose stebėjosi, kodėl po piežius Leonas XIII-sis nieko negirdėjęs apie Kražių įvykius, nes jeigu būtų girdėjęs, tai paskutinėje savo enciklikoje nebūtų pagyręs caro augšto teisingumo pajautimo ir nebūtų raginęs katalikus būti carui paklusniais. Į tokią Vincą Kudirkos enciklikos kritiką Var pe aštriai atsikirtė Senų kunigų seminarijos klerikas Pranas Bučys, be kitko, pažymėdamas, kad Popiežius apie Kražių žinojęs, bet caro nesmerkęs diplomatiniais sumetimais.

— Man kražiečių kraujas brangesnis už Vatikano diplomatią, — rašo Vincas Kudirka Tėvynės Varpuose. — Joks autoritetas neatbaids mūsų pareikšti savo atvirą nuomonę vardan to kraujo ir neprivers būti apsimetėliu. Jeigu Vatikano diplomatijos šalininkai ir išpažintojai pasipiktintų ar gumentais, kurių aš, būdamas saldu už tėvynę nukentėti! O priverstas gint savo nuomos su tokiu įsitikinimu savo šir nes, negalėjau apleukti, jeigu užsirusitintų ant mūsų, kad iš net negražu, — rašo Vincas drisau papeikt Vatikano diplo mato raštą, aš nenusiminsiu: puose.

geriau su teisybe laimėti prie šą, negu su melu — draugai.

Kražiečių pralietas kraujas nežuvo veltui. 1894 m. rudenį Vilniuje juos teisiant, gynėjais pasisilė geriausi bei garsiausi Rusijos ir Lenkijos advokatai, kurie savo ugningose gy nybos kalbose kaltino nežmonišką rusų valdžios žiaurumą ir teisingo kražiečių. Nors da lis kražiečių ir buvo nubausti, tačiau jų žygis Lietuvai atnešė didelį laimėjimą, nes rusai nebedrįso kartoti panašių skerdynių.

— Liūdna ir širdį skauda žinant, kiek turi kęst nekaltai skriaudžiamieji broliai, bet toji sirdis nusiramina matant, kad juo labiau rusai persekdo ka lietuviybę, juo gražesni iš autoritetas neatbaids mūsų pareikšti savo atvirą nuomonę vardan to kraujo ir neprivers būti apsimetėliu. Jeigu Vatikano diplomatijos šalininkai ir išpažintojai pasipiktintų ar gumentais, kurių aš, būdamas saldu už tėvynę nukentėti! O priverstas gint savo nuomos su tokiu įsitikinimu savo šir nes, negalėjau apleukti, jeigu užsirusitintų ant mūsų, kad iš net negražu, — rašo Vincas drisau papeikt Vatikano diplo mato raštą, aš nenusiminsiu: puose.

BORIS PASTERNAK

Daktaras Živago

NOBELIO LAUREATO ROMANAS ANTRA DALIS —

MERGAITĖ IS KITOS APLINKUMOS

5.

10

Į kambarį įėjo storas, pilkais marškiniais, pajuostais plaučiu diržu, vyras. Jis buvo vailokuotas, kelnės keliuose pūslė josi. Jis darė geraširdžio, dausose gyvenančio, išpuđi. Ant jo nosies piktai krusčiojo plaučiu juodu kaspinu parištas pince nez. Nusirengdamas prieškambarį, jis neužbaigė to reikalo. Jis nenusiėmė šaliko, kurio galas vilkosi per grindis, ir jo rankose liko apskrita vailokinė skrybėlė. Šie dalykai varžė jo judesius ir ne tik tai kliudė Vyvoločnui paspausti Nikolai Nikolajevičiui ranką, bet net ir žodžių jį pasveikinti.

— E-m-m, — sumišęs jis mykė, žvalgydamasis į kampus.

— Padėkite, kur norite, — pasakė Nikolai Nikolajevič, gražindamas Vyvoločnui kalbos sugebėjimą.

Tai buvo vienas iš tų Levo Nikolajevičiaus pasekėjų, kurių galvoje genijaus, niekad nežinojusio ramybės, mintys su siklostė gėrėtis ilgu ir netemdumu poilsu ir nepataisomai smulkėjo.

Vyvoločnov atėjo prašyti Nikolai Nikolajevičių kažku rijo mokykloj kalbėti politinių tremtinių naudai.

— Aš kartą ten jau kalbėjau.

— Politinių naudai?

— Taip.

— Teko dar kartą.

Nikolai Nikolajevič paprieštaravo ir sutiko. Reikalas buvo baigtas. Nikolai Nikolajevič nelaukė Nilo Feokristovičiaus. Jis galėjo atsikelti ir išeiti. Bet Vyvoločnui pasirodė nepatogu taip greit išeiti. Atsisveikinant reikėjo kas nors pasakyti paprasta, žaisminga. Prasidėjo įtempta ir nemaloni kalba.

— Dekadentuojate? Kritote į mistiką?

— Tai kodėl jau taip?

— Prapuolė žmogus. Žemietiją atsimenate?

— Žinoma. Drauge rinkimuose dirbome.

— Kovojome už pradžios mokyklas, ir mokytojų seminarias. Atsimenate?

AR 90.000.000 AMERIKIEČIŲ IŠGIRS LIETUVIŠKOS MUZIKOS?

Tai man pažadėjo Amerikos lengvosios muzikos garsenybė Lawrence Welk

ALGIRDAS GUSTAITIS

Buvo graži, saulėta 1959 metų vasario 4 diena. Stengdamasis apvaldyti širdyje juntamą neramumą įžengiau per American Broadcasting Co televizijos studijos (ABC—TP) vartus Los Angeles, Kalif. Tu rėjavu pasimatymą su populiariuoju muziku, vadinamu šampano muzikos sukūčiu, Lawrence Welk. Iš visų dabartinių Amerikos lengvosios, programinės muzikos man geriausiai patinka Lawrence Welk. Didele malonumu jos klausausi per radiją, stebiu televizijoje. Ne kartą buvau nuvažiavęs į garstausiasją Kalifornijoje šokių salę Aragon Ballroom, esančią Los Angeles papėdėje, prie pat Ramiojo vandenyno. Daugelis atvykdavo, kaip ir aš pasiklausyti. Pertraukę me tu jį garbintojai prašydavo autografų. Toikoje masėje nei su juo susipažinsi, nei pasi kalbėsi.

Kartą turėjau laisvą šeštą dieną vakarą. Sėdau į mašiną. Pro atdarus auto langus smelkėsi gaivus, lyg ir paavsa rinis kaž kokių medžių smagus kvapas. Giedodjo paukšteliai. Atsukau radiją.

Klausausi. Taip, Lawrence Welk. Miela klausytis.

Prie ABC-TV studijos eiles žmonių. Aišku, kaž kokion progą pamon nori pakliūti. „O jei pabandyti į televizijos koncertą?“

Išties valandą vyžo Lawrence Welk koncertas finansuojamas Dodge automobilių gamintoju. Pasibaigus — beveik visa auditorija stojo į eilutę,ėjo prie Maestro, sveikino jį, prašė autografų. Aš buvau pašutinis. Neprašiau autografo, tik pageidavau pasikalbėti su juo.

Dabar, štai, vykstu į jį.

Kavutė su Lawrence Welk ir jo reprezentantai

Jį radau bevalagntį priešpiečius ABC-TV studijos restorano sodelyje.

Valgo su savo „štabo“ dalia. Mūsų pokalbiai greitai užsimėga. Klausinėja apie Lietuvą. Paklausiu pirmąjį klausimą. Galvoju, kaip prieiti prie pagrindinio tikslo.

— Gerbiamas ponas Lawrence Welk, jūs savo nuostabių muzikinių laimėjimų esate labai plačiai pagarsėjęs. Savo

kūryba duodate plačiai visų mums džiaugsmo. Žinau, esate susipažinęs su ištisos eilės tautų melodijomis ir savo repertuaru įtraukėte ne tik amerikiečių, bet ir kitų kurybos, tiek iš Pietų Amerikos valstybių, tiek iš Europos. Tasai jūsų repertuaro įvairumas, manau, prisideda prie jūsų pasisekimo, nes įvairios kilmės Jungtinių Amerikos Valstybių gyventojai turi progos pasiklausyti savo senosios ar protėvių valstybių melodijų. Ar esate kada griežę lietuviškų kūrinių?

— Tiesa, repertuaro įvairumas domina klausytojus. Deja, su lietuvių muzika nesu susipažinęs nei lietuviškų dalykų grojės.

— Ar jūs nebūtumėte prisigąs, kuria nors proga, savo repertuaru įtraukti ir lietuviškos muzikos?

Jis staiga dirstelėjo į mane, kaip daro žmogus ką netikėto išgirdęs. Kiek pagalvojo, ir:

— Ar tikrai, ponas Lawrence Welk? — karštai paklausiau.

— Tikrai, bet tik jūs man turite pristatyti siūlomus dalykus. Aš juos pritaikysiu savo orkestrui ir galėsiu pagroti savo televizijos programoje ar kitur.

Mane pradėjo klausinėti apie lietuvių muziką, populiarias lietuvių dainas, melodijas, ar negalėčiau kurių padainuoti, paniūniuoti, kaip jos vadina, ar amerikiečiai yra jas girdę, kokios rūšies lietuvių muzika populiariausia ir pan.

Aš pažadu pristatyti populiarių lietuviškų kūrinių.

Lawrence Welk pridėjo, kad jei ne gaidas, tai plokštelės.

Priešpiečiai baigti. Dėkojame vieni kitiems. Su ABC-TV atstovu pasitairauju dėl lietuviškų informacijų per jų televizijos, radio tinklą. Gaunu reikalingų asmenų pavardžių.

Kas yra Lawrence Welk?

Gal nerasime, Amerikoje žmogaus negirdėjusio Lawrence Welk muzikos. Šiek tiek žinių apie jį.

Tėvai vokiečiai, iš krašto atvykę iš Elsas — Loteringijos. Įsikūrę North Dekota valstijoje ūkininkais. Sėmoje muzika buvo tradicinė. Tėvas norėjo iš jo padaryti gerą ūkininką.

KULTŪRINĖ KRONIKA

100 BENDRADARBIŲ VIENAI KNYGAI

Tėvynės Myletojų Draugija JAV ruošiasi išleisti stambų veikalą „Lietuvos žemių aprašymas“. Knygos medžiaga su skirstyta į 6 skyrius: 1) Vilnių, 2) Rytų Aukštaitiją, 3) Vidurio Lietuva, 4) Suduva, 5) Žemaitija, 6) Mažoji Lietuva. Jau yra sulaukta apie 100 bendradarbių, bet jieškoma daugiau tokių tautiečių, kurie galėtų aprašyti savo gimtąjį kraštą ar vietovę. Jau yra surinkta apie 1000 vietovių aprašymų. Veikalą ruošia Br. Kviklys (adresas: 5747 S. Campbell Ave., Chicago 29, Ill.).

Ką, iki 21 metų tckalbejo tik vokiškai. Tada jis apleidžia tėvų ūkį. Bando prasimušti kaip muzikas.

Didindamas savo orkestrą groja South Dekotoj, North Dekotoj. Pasiekia Chicago restoranus, šokių sales ir New York. Los Angeles išvirti na, laimi pasaulinio muzikos kūrėjo vardą.

Lawrence Welk yra vienintelis visoje Amerikoje turintis per savaitę dvi nuo krašto iki krašto televizijos programas, po valandą kiekvieną. Jos leidžiamos per American Broadcasting Company tinklą (ABC-TV) trečiadienio ir šeštadienio vakarais. Apskačiuojama, kad jo televizijos programas stebi apie 55 mil. žmonių.

Kas savaitę apie 90 mil. žmonių klausosi Lawrence Welk muzikos per radiją.

Pelnęs geriausios muzikinės programos titulą 1955-56 m.

Lawrence Welk pasaulinį yra paleidęs apie 50 muzikos albumų plokštelių ir apie 500 atskirų plokštelių.

Jis šampano muzikos vieną šokių koncertą 1954 metais Santa Ana aviacijos bazen atsilankė 51.233 asmenys. Tai rekordinis sakičius visoje Amerikos muzikos istorijoje.

Lawrence Welk, mižiniška lengvosios muzikos figūra, su tinka savo repertuaru įtraukti lietuviškų melodijų.

Kreipiuosi į lietuvių muzikus

Galvęs Lawrence Welk pažadą pagriežti lietuviškų melodijų, neslepiu savo džiaugsmo ir manau, kartu džiaugsiu ir kiti lietuviai. Mūsų, lietuvių, išiliniai bandymai savo muziką išeiti pasaulinė klausytojų auditorijon, kiek aš žinau,

VASARIO 16 AKTO SIGNATARAS

Prof. Mykolas Biržiška, siųsdamas NL Vasario 16 proga savo nuoširdų pasisakymą, pažymi, ruošias spaudai brolio Vaclovo Aleksandrino, tvarą kęs savo raštus, bet esąs vargšas namas senatvės. Prof. M. Biržiška gyvena Kalifornijoje, adresas: 1120—1122 S. Magnolia Avenue, Los Angeles, California, U. S. A.

Jonė Landsbergienė rašytojo-dramaturgo žmona, Mary Mathews vardu vaidina keliuose N. Y. U. Dramos teatro pastatymuose vadovaujančius vaidmenis.

nepavykdavo. Lietuviškos plokštės nepasiekdavo norimų vietų; lietuviški kūriniai nebūdavo deramai priimami užsieniečių muzikų; lietuviškus koncertus nepavykdavo suvesti žymių muzikos kritikų, garsenybių ir laimėti jų plačias simpatijas; lietuvių muzika nėra žinoma pasauliui.

Lawrence Welk stojus į lietuvių pusę ir lietuviškų kūrinių pagriežus per savo populiarias televizijos ar kitokias programas, milijonai žmonių pirmą kartą išgirs lietuviškos muzikos. Tarp milijonų bus ne mažą muzikų, kurie, kas žino, gal panorės daugiau susidomėti lietuviškomis melodijomis.

Todėl manau, lietuviškos muzikos reprezentavimas per Lawrence Welk yra svarbus ir vertas mūsų muzikų susidomėjimo. Kviečiu visus lietuvių muzikus talkon. Niekam skyrium nerasau, kad kas nors nepasijustų aplenkta, apejta.

Šiuo kartą taip reikalauju stovėti, kad lietuviškos muzikos patiekimas Lawrence Welk eis per mane. Jis pageidauja jį pristatyti siūlytiną gaidą ar plokštę. Iš jų pasirinkti patin kančias ir pritaikęs savo orkestrui pagros. Toksai yra jo pažadas.

Manau, progą reikia išnaudoti. Todėl kviečiu lietuvių muzikus man siųsti dėl to savo nuomonę, siūlytiną gaidą, plokštę. Gautieji dalykai nebus grąžinami. Mano adresas: 1132 N. Hyperion Ave., Los Angeles 29, Calif.

Jei viskas eis gerai, pranešiu per spaudą kada ir kur Lawrence Welk pagros pirmąjį jam patiektos lietuviškos muzikos dalyką.

MONTREALIO LIETUVIŲ DRAMOS TEATRO ŽINIOS

ROMANAS APIE DIDIJĮ VARPININKĄ

Vasario 28 d., įvyksta gastrolinis „Milžino Paunksmės“ spektaklis Toronte, o sekna dieną, kovo 1 d. — Hamiltonė. Išvykas ruošia Toronte „Cari tas“ ir Hamiltono Lietuvių Namai.

Taipogi gauti pakvietimai iš Čikagos ir Clevelando. Su šiomis kolonijomis tebesitariama.

Sausio 11 d. Čikagos literatūrinė valanda „Peikų Žiburėlis“ pradėjo savo naują sezoną. Ta proga buvo pertransliuotas paskutinis „M. Paunksmės“ paveiksias (Trakai). Juosta įrašyta Montrealyje, R. C. A. Victor studijoje.

Pastaruoju metu teatrą parėmė aukomis: Montrealio bankas

„Litas“ \$50.00
p. J. Malaška 5.00
ir du asmenys, prašę jų pavar
džių spaudoje neskelbti:
p. X. 100.00
p. Y. 25.00

Už taip didelį pielankumą ir reikšmingą finansinę paramą M. L. D. Teatras yra visiemis aukojusiems giliai dėkinas.

ZYMUSIS PIANISTAS VIRTUOZAS

Andrius Kuprevičius, turėjęs eilę labai sėkmingų koncertų Clevelande, Bostone ir kt., ši pavasarį žada atvykti Montrealin ir čia, apie gegužės pradžią, duoti koncertą, kuriam turi paruošęs visai naują ir labai gražią programą.

● A. Landsbergio drama bus statoma angliškai New Loke. Algirdas Landsbergis The Lambs Club dramos šių metų konkursui pateikė angliškąją versiją lietuviškosios dramos apie pokario rezistencinį judėjimą „Penki stulpai turgavietėje“, 1957 m. laimėjusi Clevelando LTB apylinkės dramos konkurso pirmąjį premiją. The Lambs Club specialiai jury komisija Landsbergio „Five Poles in A Market Place“ atrinko kaip geriausią. Premjera numatyta rugsėjo mėnesio pradžioje.

● Jonas Mekas „Semeniškių idilių“ autorius ir Film Culture žurnalo New Yorke leidėjas ir vyr. redaktorius, parąšė naują poemą „Gėlių kalbėjimas“ baigiamą rinkti Toronte. Jonas Mekas kartu su broliu Adolfu šiuo metu baigia paruošti meninį filmą, kuris ne truks bus pristatytas Amerikos visuomenei.

1958 metų „Draugo“ romano konkursą laimėjo Juozas Švaistas-Balčiūnas už romaną „Jo sužadėtinė“, kuriame autorius vaizduoja Vincą Kudirką ir jo laikus. Tas labai tinka suaktuviams Vinco Kudirkos metams. O kas yra svarbiausia — būdina Lietuvos didį kovotoją už savarankišką žmogų, už tautos teises turėti savo santvarką ir savo valstybę.

J. Balčiūnas-Svaistas yra gimęs 1891 m. Rokišky, 1913 m. baigęs Panevėžio mokytojų seminariją, 1917 m. Maskvos karinio mokyklą, 1924-28 studijavęs teisę Kaune VU universitete; buvęs mokytoju, karininku, redaktorium, yra rašytojas, parašęs ir išleidęs kelių knygų.

„Jo sužadėtinė“ — romanas apie Vincą Kudirką, kuris dabar spausdinamas „Drauge“, o po to bus išleistas atskira knyga.

● Gimtosios Kalbos išleistas 2 ras numeris. Redaguoja dr. P. Jonikas, padedamas kitų redakcinės komisijos narių: dr. A. Salio ir dr. Pr. Skardžiaus. Prenumerata metams 1 dol. Adresas: Gimtosios Kalbos administracija, 1602 So. 48th Ct. Cicero 50, Ill.

● Albino Baranausko nauja knyga — Kalvos ir lankos — išėjo iš spaudos. Išleido knygynas Spauda.

ATSIŪSTA PAMINETI

GIMTOJI KALBA Nr. 2, 1958 metų spalio-gruodžio mėnesių. Metams kaina 1 dol., vienos mokyklos po 1 egzempliorių gauna nemokamai. Raštus siųsti adresu: 281 Olmstead Rd., Riverside, Ill., USA; kitiems reikalais kreiptis adresu: 1602 So. 48 Ct., Cicero, Ill., USA.

2-ro nr. turinyje yra L. Dambriūno, Pr. Skardžiaus, B. Barausko, P. Joniko, Oritaitės ir kt. straipsniai.

LITUANUS 1958 m. Vol.

4, Nr. 4. Turinyje: dr. D. Krivicko, V. Doničios, E. Padvaisko, G. Brown, dr. V. Maciūno, V. Trumpos ir kt. straipsniai ir nr. papuoštas dail. P. Kaulėno darbų atvaizdais. Leidinys gražus. Litanus adresas: 916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y., U. S. A. Metinė kaina 2 dol., atskiras nr. 50 ct.

beldėsi pas kaimynus. Lara nepakėlė galvos. Jos pečiai trūko. Ji verkė.

13

— Ai, Emma Ernestovna, tai, brangioji, nesvarbu. Tas atsidobdo.

Jis mėtė ant kilimo kažkokius daiktus, mankstus ir maškas, ir traukiojo ir stumdė komodo stalčius, nesuprasdamas, ko jam reikia. Jam ji mirtinai buvo reikalinga, bet ši sėkmadienį ją pamatyti nebuvo jokios galimybės. Jis blaškėsi kambary, kaip žvėris, niekur neradamas sau vietos.

Ji buvo nuostabi įdvasinimo grožiu. Jos rankos stebino, kaip gali stebinti augštas mintijimo būdas. Jos šešėlis kambario sienoje atrodė jos nesugedimo silueta. Marškiniai standžiai apėmė jos krūtinę, kaip drobė ant tamburino.

Komarovskis barbeno pirštais lango stiklą, į taktą arkliams, nesiskubinant klapsėjusiems asfaltui. „Lara“, — jis šnabždėjo ir merkė akis, ir jos galva jo mintyse buvo jo rankose, galva miegančios su nuleistomis blakstienomis, nežinanti, kad ji ją budriai žiūri ištisomis valandomis. Jos plaukų kepurė, išsidaikčiusi ant pagalvio, savo grožio dūmais edė Komarovskii akis ir skverbėsi į sielą. Sėkmadieninis pasivaikščiojimas jam nepasisekė. Komarovskis trotau padarė kelis žingsnius ir sustojo. Prisiminė Kuznieckį, Satanidį pokštus, srovę sutinkamų pažįstamų. Na, tai virš jo jėgų! Kaip visa tai nusibodo! Komarovskis pasuko atgal. Šuva nustebo, nukreipė į jį nepatenkintą žvilgsnį ir nenoriai paskui jį seko.

— Koks apsidėmas! — jis galvojo. — Ką visa tai reiškia? Kas tai — pabudusi sąžinė, pasigailėjimo jausmas ar atgaila? Ar tai — nerimas? Ne, jis žino, kad ji namie ir saugi. Tai kodėl gi neišėina jam iš galvos!

Komarovskis sugrįžo prie durų, laiptais pakilo ligi aikštelės. Čia buvo venecianiškas langas su ornamentiniais herbas stiklo kampuose. Spalvoti kiškėliai nuo jų žaidė grindyse ir palangėje. Kitos pusės pakilime Komarovskis sustojo.

— Nepasiduoti šitam slegiančiam ilgėjimui! Jis gi ne vaitas, jis turi suprasti, kas jam bus, jeigu iš pragmos ši mergaitė, jo draugo duklė, šis vaikas taps jo pakvaišimo priežastimi. Susiprasti! Būti ištikimam sau, nekeisti savo papročių. O visa tai nulis vėjais.

Komarovskis iki skausmo suspaudė plačius tureklus, minėti prisimerkę ir, ryžtingai pasisukęs atgal, pradėjo leistis žemyn. Aikštelėje su žaidžiančiais kiškėliais jis pastebėjo patenkintą buldogo žvilgsnį. Džekas ir jį žiūrėjo iš apačios, už kelės galvą, kaip senas seilžas neužauga su nukarusiais žandais. Šuva mergaitės nemėgo, draskė jai kojines, urzgė prieš

jį ir ziojosi kasti. Jis šeimininką Larai paviduliavo, tarytum bijojo, kad jis nuo jos neužsikrėstų kuo nors žmonišku.

— Tai štai kaip! Tu nusprendėi, kad viskas bus kaip buvę. — Satanid, niekšybė, anekdotai? Tai štai tau už tai, štai tau, štai tau! — Jis pradėjo Džeką mušti lazda ir kojomis spardyti. Džekas išsiveržė vaitodamas ir inksdamas ir skausmingai bėgo ir virš laiptais, o prie durų pradėjo skrebsėti ir skustis Emmi Ernestovnai.

Slinko dienos ir savaitės.

14

O koks tai buvo užburtas ratas! Jeigu Komarovskio įsi veržimas į Laros gyvenimą būtų kėlęs tikrai jos pasibjaurėjimą, Lara būtų pasipriešinusi ir išsirovusi. Bet dalykas nebuvo taip paprastas. Mergaitė viliojo tai, kad tinkąs jai i tėvus gražus, zilstas vyras, kuriam ploja susirinkimuose ir apie jį rašo laikraščiuose, dėl jos leidžia laiką ir pinigų, ją vadina dievyte, vežioja į teatrus ir koncertus ir, kaip sakoma, „vysto jos protą“.

Komarovskio meilikavimas kur nors karietoje, vežėjo panosėje arba kur nors atskiroje ložėje publikos akivaizdoje, ja viliojo nenumaskuotu aklipėškimu ir budino joje slėpti velniuką pamėgdžioti. Bet šis skausmingas palūžimas ir baimė prieš save joje ilgai išgalėjo. Ir visą laiką norėjosi miegoti. Nuo nedamiegotų naktų, nuo ašarų ir nuolatinių galvos skausmų, nuo mokinimosi pamokų ir fizinio išvargimo.

15

Jis buvo jos prakeikimas, ji jo neapkętė. Kasdien ji pergalvodavo šias mintis. Dabar ji visam gyvenimui jo vergė. Kuo jis ją pavergė? Kuos jis išreikalauja jos paklusnumą, o ji pasidouda, pataikauja jo pogeidžiams ir ji tenkina savo neprisidengta gėdą? Savo vyresniskumu, pinigine motinos nuo jo priklausomybe, mokamu jos, Laros, įbauginimu? Ne, ne, ne. Tai yra nesąmonė.

Ne ji nuo jo priklauso, bet jis. Ar gi ji nemato, kaip jis jos ilgisi? Jai nėra ko bijoti, jos sąžinė rami. Gėda ir baimė turi būti jam, jeigu ji pasakys. Bet dalykas tame, kad ji niekad to nepadarys. Tam tikslui jai neužteks niekšybės, svarbiausios Komarovskio jėgos jo santykiuose su pavadiniais ir silpnais. Štai kame jų skirtumas. Tuo ir baises gyvenimas. Kuo jis pritrenkia, žaibu, perkūnija? Ne, žvaizdumu ir tyliam apkalbom. Joje visa spąstai ir dviprasmybės. Atskirą giją, kaip voratinklis, patraukė — ir nėra jos, o pabandyk išsinarplioti iš tinklo — tikrai daugiau išpainsiosi.

Ir stipriam viešpatauja niekšas ir silpnas. (d.b.)

Petrinės eilės Maskvoje priminė kampelį Petrapilio. Čia gyveno rimti, save gerbią ir gerai uždirdą laisvųjų profesijų žmonės. Čia samdė puikų, su plačiais mediniais turėklais, butą antrame aukšte Viktor Ippolitovič Komarovskij. Rūpes tingia, į viską įsigilinti ir tuo pat metu į nieką nesikišanti Emma Ernestovna, jo ekonomė, ne — jo tylios vienetinės kas telionė, negirdima ir nematoma tvarkė jo ūkį, ir jis jai mokė jo natūraliu tokiu džentelmenų riterišku pripažinimu, ir ne kentė bute svečių ir lankančių moterų, nesuderinamų su sen mergišku ir ramiu jos pasauliu. Pas juos viešpatavo vienuo lyniška rimtis, — užuolaidos nuleistos, nei dulkės, nei dėmės, kaip operacinėje. Sėkmadieniais prieš pietus Viktor Ippo litovič buvo įpratęs pasivaikščioti su savo buldogu po Petrovą ir Kuznieckį, ir prie vieno kampo prie jo prisijungdavo aktorius ir kartininkas Konstantin Ilarionovič Satanid.

Jie tada abu šlifudavo šaligatvius, pasakodami trumpus anekdotus ir darydami tokias trumpas pastabas, tiek nesvarbias ir taip perpildytas neapykantą viskam pasaulyje, kad visus tuos žodžius be jokios žalos galima buvo pakeisti paprastu bežodžiu staugimu, kad tik tai abu Kuzneckio šaligatvius užpildytų garsiais, skambiais ir tartum užspringstanciais drebančiais bosais.

12

Oras kito. „Kap-kap-kap“ kalo lašai vamzdžių ir karnių geležių. Dangtis su dangčių kalbėjosi traškedami, kaip pavasari. Buvo atolydis.

Visą kelią jiėjo nesava, ir tikrai surgijusi namo suprato, kas atsitiko. Namie visi miegojo. Ji vėl krito į užsimiršimą ir tokiame stovy atsisėdė prieš tualetinį motinos staluką šviečiai alyvinės spalvos, beveik baltoje suknelėje, papuoštoje mežginiais, su ilgu veliumu paimtu vienam kartui kaukių baliui. Ji sėdėjo prieš savo atspindį veidrodyje ir nieko nematė. Paskui padėjo sukryžiuotas rankas ant staliuko ir ant jų nuėjo galvą. Jeigu sužinos mama, ji ją užmuš. Užmuš ir pati nusizudys. Kaip tas atsitiko? Kaip galėjo atsitikti? Dabar vėl. Reikėjo ankščiau apie tai galvoti. Dabar ji, — kaip tą pavadinti, — dabar ji — nupuolusi. Ji — moteris iš prancūziško romano, ir ryt eis į gimnaziją sėdėti suole su kitomis gimnazistėmis, kurios palyginus su ja tikrai žinduoliai vaikai. Dieve, Dieve, kaip tas galėjo atsitikti! Kada nors, po daugelio daugelio metų, kai galima bus, Lara šita papasakos Ollai Deminai. Ollai apims jai galvą ir raudos.

Už lango šlepsėjo lašai, atodreki užsikėlbejo. Kazkas

LIETUVOS RAŠYTOJŲ SUVAŽIAVIMAS PARODĖ IDEOLOGINĮ LŪŽĮ

Sunku rašytojus „peraukėti“. — Partiečiai jaudinasi dėl „nacionalistinių“ nuotaikų krašte ir dėl užsienio lietuvių veiklos įtakos.

Lkp centro komitetas dar prieš rašytojų suvažiavimą pasirūpino „sveikinimu“, įsakymą. Pažymėjus, kad laikotarpis po pereitojo suvažiavimo buvęs „kupinas kovos prieš praetis atgyvenas, prieš įvairius plauko revizionistus“. Rašytojams įsakoma „dar labiau suaktyvinti ideologinę kovą prieš buržuazines praetis atgyvenas“ ir už komunistinį turinį.

„Trečiasis Tarybų Lietuvos rašytojų suvažiavimas“, jo komunistinė vadovybė gerėjosi turinti „tokį išmintingą mokytoją, kaip komunistų partiją“ (ankščiau pats „išmintingiausias mokytojas“ būdavo Stalinas). Toliau pasižadama: „Mes su dar didesniu principumu ir nepakantrumu kiekvieno atveju duosime atkirtį betkokiems buržuazinės ideologijos pasireiškimams“. Pasisakyta ir prieš „gyvenimo juodumą“, kitaip tariant prieš gyvenimo tamsių pusių literatūrinį atvaizdavimą.

A. Venclova ilgąje kalboje suvažiavime kartojė savo susirūpinimą „ideologiniais nukrypimais“. Išaiškėjo, kad skersai Lietuvos rašytojų visumos eina „ideologinis liūžis“, kurio nepajėgia suklijuoti nei komunistiniai Rašytojų s-gos vadovai, nei pati Lkp.

Venclova atvirai pasisakė „apie tarybines liaudies priešų bandymus panaudoti mūsų partijos klaidas asmenybės kulto metais meliagingam tvirtinimui, esą tuo metu mūsų literatūroje ir mene aplamai nebuvo sukurta nieko gerio. Revizionizmo banga, atplūdusi iš užsienio, taip pat palietė kai kuriuos idejinių požiūrių silpnai užsigrūdinusius rašytojus“.

Venclova ima narplioti, iš kur tokios negeistinės idėjos, ir randa naują jų atplūdimo šaltinį, iki šiol, rodos, jų dar niekur nemintą:

„Mes atsimename tą laiką, kai ypač per lenkų revizionistų spaudą, radiją ar kitais būdais prasiskverbūsios į Lietuvą revizionistinės idėjos ir pasimus kai ką, nors ir nelabai daugelį, bus užkrėtę savo nuodais“.

Tos įtakos dėka buvę suniekinami tie kūriniai, kurie teigia mai pavaizdavę „liaudies kovą ir pergalę“. Tai buvę pavadinama „lakavimu“. Venclova mano, kad „šitų nesveikų revizionistinių nuotaikų įtakoję laikinai žymiai sumažėjo visuo meninė tema mūsų poezijoje, savo vietą užleisdama meilės ir gamtos lyrikai, aiškiai poezijos kovingumo nenaudai“. To kiomis nuotakomis kurį laiką gyveno K. Saja.

„O argi kankinių draugų kovą dėl neribotos laisvės vaizduoti ypač tamsiasias gyvenimo puses (tai gauna išuolrėti kad ir J. Dovydaičio staipsnyje „Susitikime su herojumi“, iš spausdintam „Literatūroje ir mene“) nėra atsiepiamas ir revizionistų pageidavimas, kad mūsų literatūra daugiau nieko ir nedarytų, o tik vaizduotų tai,

kas juoda, tamsu ir bjauru“. Prikiša Venclova J. Lankučiu (straipsnyje „Pergalėje“ apie partiskumą ir visuomeninę literatūros paskirtį), jog jis užmiršęs, kad partiskumo principas pirmiausiai reikalauja aktyviai kovoti prieš buržuazinę ideologiją. Venclova prisikabina ir prie kitų:

„O argi ne revizionizmo atvejis yra antimarksistinis V. Kubiliaus straipsnis apie B. Sruogos dramaturgią („Pergalės“ žurnale), kuriame visiškai atsisakyta marksistinės metodologijos, akip ir ten pat atspausdinta R. Mackonio apybraiža apie Stutthofą, kurioje jis buržuazinių nacionalistų veiklą hitlerinės okupacijos metu bando reabilituoti ir pavaizduoti kaip patriotinę“. (Ra poliukui vėl teks atgailauti Sibire?).

Prie revizionizmo reiškinį Venclova priskaito ir „vienien giosios srovės“ pasireiškimą atvejis Grožinės literatūros leidyklos (Vilniuje) darbe. „be kritikos atrenkant ir išleidžiant, pvz., J. Paukštelio arba Br. Buivydaičės knygas, nekritiškai išleidžiant B. Sruogos raštų VI-ji tomą, idealizuojant tokių žymių rašytojų, tačiau buržuazinių veiklę kaip Vaizgant, politinę veiklą ir pan. Prie šios rūšies reiškinį reikia priskirti ir kai kurių literatūros mokslininkų apolitiškų pasisakymus svarstant literatūros srovių klausimus...“.

Kalbėdamas apie revizionizmo reiškinius dabartinėje Lietuvos literatūroje, Venclova ir vėl grįžta prie „buržuazinių nacionalistų“, kurie, girdi, įvairiais būdais stengiasi suniekinoti tarybines literatūros kūrinius, tuo pat metu kiek galint iškeliant buržuazinius rašytojus ir jų knygas, stengiantis juos pavaizduoti kaip tikrojo „lietuviškumo“, „tautiškumo“ gynėjus, kaip augščiausio meniško ikinijimą, — kalbėjo Venclova.

Priešs prieš atskirų rašytojų ir jų kūrinių vertinimo, Venclova pirmoje vietoje minėjo J. Baltušio „Parduotas vasa ras“. J. Baltušis savo romanu „sudavęs triuškinantį smūgį buržuaziniams nacionalistams, vis dar tebemėginantiems garbinti žiauria buržuazinio kaimo tikrovę“.

Venclova ir Putina-Mykolaitį padaro klasių kovos rašytoju, kuris „Sukilčių“ 1-me to me pirmą kartą pavaizdavęs heroiską ir tragišką 1863 m. epochą. Cituodamas Sniečkus, Venclova pastebi romane esantį parodytą, kad „lietuvių revoliucionierius, vadovavęs tai kovai, įkvėpia Rusijos revoliucinių demokratų idėjas“.

A. Gudaičio-Guzevičiaus romane „Broliai“ Venclova pastebi, kad gausi autoriaus surinkta medžiaga dar ne visur esanti meniškai apdorota.

Apie rašytoją K. Borutą te me pačiame suvažiavime buvo du skirtingi, vienas kitam beveik priešingi vertinimai. Venclova pagiria Borutą, kad jo

„stipriai pavaizduota hitlerinė okupacija, buržuazinių nacionalistų siautėjimas ir masinis nekaltų žmonių žudymas“. Šiuo metu autorius romaną ruošia išleisti knyga, „stengdamasis ištaisyti kritikos nurodymus netikslumus, vertinant kai kuriuos mūsų kultūrinės praetis faktus ir veikėjus“.

O jau Rašytojų s-gos sekretoriai savo pranešime valdybos vardu apie Borutą šitaip išsitaria:

„Savo metu su didėlėmis vilnim sutikome drg. K. Borutos išjungimą į aktyvią kūrybinę veiklą. K. Boruta parašė romaną apie vokiečių suaudytą skulptorių V. Grybą: „Sunkūs paminklai“. Tačiau romane šalia ryškių antifašistinių ir antinacionalistinių vaizdų yra klaidingų ideologinių koncepcijų, painių, neteisingų praetis kultūrinio palikimo apmąstymų. Deja, drg. K. Boruta ne teisingai reaguoja į kritiką, čia sutikdamas, čia vėl nesutikdamas su labai kantrių draugų pastabomis. Romanas vis dar neišvysto pasaulio atskirų leidiu, o autorius, užuot skverbėsis į naujas temas, į naują medžiagą, kuri atgaivintų jo talentą, jau kuris laikas tūpčioja vietoje“.

Venclovos įsitikinimu, dar bar atėjęs laikas „mūsų rašytojams gyventi netik Vilniuje, bet kai kam kelerius metams, o gal ir ilgesniam laikui, persikelti į periferiją“. Šiuo vienim rašytojams apsigyventi Klaipėdoje, kitiems Akmenėje, tretiems Kauno HES miestelyje, dar kitiems Šiauliuose, Panevėžyje, įvairių Lietuvos rajonų įdomiausiuose kolchozuose... Jei tai neįvyksia, „pa dėtis kasmet mūsų literatūrai darysis vis grėsmingesnė“. O jauniems, pradėdantiems rašyti tojams jau iš karto siūloma pirma eiti į dirbtuves, kolchozus ir kitur padirbėti.

Skundėsi Venclova, kad Lietuvos rašytojams trūksta dar politinio sąmoningumo. Ne visi marksistiškai supranta įvykius, kuriuos aprašo. Kaip pavyzdį, smulkiau analizavo J. Dovydaičio romaną „Pasmerk tieji“, kuriame esą atgaivina ma partijos sutriuškintoji „vieningosios srovės“ teorija. Dovydaičis nedaras skirtingu tarp tikrųjų „herojų“ ir jų priešu. „Ir kas keisčiausia, Vana go pusėje visos autoriaus simpatijos, apysakos herojus rodo mas kaip likimo auką, nekal tas žmogelis, nelemtu įvykių metomas ir vėtomas“.

Kedeno vėliau Dovydaiči ir s-gos sekretoriai E. Mieželai tis ir M. Sluckis savo plačiame pranešime apie valdybos veik

lą. Pasirodo, kad ne visiems rašytojams patinka, kad valdyba kišosi į narių „idėjinį“ reikalą. Apie J. Dovydaiči sekretorių pranešime pasakyta daug karčių žodžių. Jis „aiškiai išpuiko, pradėjo be galo pasitikėti savo jėgomis ir neigti kitų rašytojų kūrybą, kitų draugų indėlį į literatūrą. Nuo tam tikro laiko drg. Dovydaičis ėmė kone visus rašytojus kaltinti „bekonfliktiškumu“, tikrovės lakavimu, tariamai pilietiniu bailumu, pretenzingai vaizduodamas save kone vieninteliu gyvenimo teisybės vaizduotoju“. Jis ne kartą „ideologiškai klaidingai“ orientavęs jaunuosius rašytojus, pasireiškė jo „ideologiniai nukrypimai“.

Savo apysaką „Pasmerk tieji“ Dovydaičis buvęs pasiuntęs „Pergalės“ redakcijai, kuri atsisakiusi ją spausdinti, „nu rodydama autoriui jo politines klaidas ir žemą apysakos meninį lygį“. Dovydaičis tačiau numojęs ranka į kritiką ir atidavęs kūrinių spausdinti Kauno laikraščiu ir Politines literatūros leidyklai. Rašytojų vaidyba esanti kalta, kad vengusi atvirai ir „griežtai“ su Dovydaičiu pakalbėti.

„Paskutiniu metu drg. J. Dovydaičis iš viso vengia draugų, kolektyvo pagalbos. Yra ir kitas jo kūrinys, dar neišvystęs pasauli. Tai romanas „Vilko biletas“, kurį atmetė Grožinės literatūros leidykla ir „Pergalės“ redakcija. Prozos sekcija siūlė drg. Dovydaičiui atnešti svarstymui romaną. Deja, jis atsisakė“.

Venclova daro priekaištą Tilvyčiui, kad per pastaruosius ketverius metus išleides tik vieną vienintelį eilėraščių rinkinį, o ir jame labai mažą esą to, „ko iš ankstesnių poetų rinkinių skaitytojas nežino“.

Būdingas buvo Venclovos priekaištas kai kuricms Lietuvos poetams, kad jie per daug pasiduoda liūdesiui, pesimizmui. Venclova norėtų, kad poezija būtų „kovingesnė, negu ji yra dabar“. Kai kurie jauni poetai (matyt sovietinėje tikrovėje nepastebėdami šviesos nių motyvų...) jau rašo „apie nuovargį ir liūdesį“. Kiti vėl linksta į „apolitiškumą“, į „estetizmą“. Su stambiais idėjinio pobūdžio trūkumais esąs pa ruoštas Vilniaus universiteto studentų almanachas „Kūryba“. Kitur vėl Venclova pastebi dekadentizmo, simbolizmo atžūgas.

Kaip matome, niekur nėra gerai. Visur trūkumai, proper šos, plyšiai, nusivylimas.

Laisvoji tribūna.

SKIEDROS

Niekas nebandys užgincyti, kad mūsų spauda yra gyvenimo puoselėtoja. Per spaudą mes pagarsiname savo paren gimus, pareiškiame užuojautas, išskaičiuojame kitų klaidas, aprašome savo kolonijos veiklą, pasiskaiciame, ką veikia kiti, o dažnai ir pasekame jais. Žodžiu, spauda duoda mums impulso lenktyniauti vieni su kitais: organizacija prieš organizaciją, apylinkė prieš apylinkę. Tas lenktyniavimas neleidžia lietuviškos veiklos dirvo nams apželti usnims ir palaimo pulsavimą lietuviškos ląstės, kur apsupta įvairiaspalvių tautybių švetime krašte.

Dažnai pasinaudodami spauda gana skaudžiai išvorojame savo oponentą. Iškritikuojame parengimų rengėjus išskeldami padarytas jų klaidas. Toks kritikas yra kelrodas ateities veiklai ir padarytos klaidos praetis stengiamasi nepakartoti ateityje. Už tokią sveiką takto kritiką niekas neturėtų pykti ar jaustis įžeistas. Kas kita, kada kritikas švaistosi melų pagieža ir asmeniškumais dvelkiančia kritika. Tokių kritikų, prisidengusių slapyvardėmis, turime kiekvienoje kolonijoje. Gal didesnėse kolonijose slapukai sunkiau atpažįstami, bet mūsų mažų kolonijų slapukas, kaip jis save bevadaidintų, „Ar tojas“, „Berželis“, „Gaiva“, „Vaiva“ ar „Motiejus“, visi žino, kad tai vienas ir tas pats asmuo.

Paskutiniu laiku „Motiejus“ pripakavęs maišą netiesybų, pasinėję į Montreali, kurie per „N. L.“ Nr. 5, spausdinto žodžio pavidale pasklido po platų pasaulį. Čia vienas organizacijos kaip verba plakė, kitas švelniaus pavanojo, o kalėdinių eglučių vadovus apdovanodamas gėlėmis, pridūrė: „...kad gėlės tos — nuo bendruomenių, o ne nuo pasikirų skiedrų“. Iš kur gerbia masis turi tiek drąsos padalin ti lietuvišką visuomenę ir išrink tuosius ir skiedras? O gal kritikas bendruomene laiko tik tuos asmenis, kurie yra valdyboje? Tai tikras nesuvokimas samokose. Bendruomenė yra kiekvienas tos kolonijos gyventojas ir niekas neturi teisės jį, kaip skiedrą, numesti šalį. Tikėjime, kad neužilgo gerb. kritikas šauksis į tas skiedras kviesdamas jas į bendruomenės susirinkimą, iš kurių reikės rinkti naują valdybą, o senosios valdybos narius vėl išmėtyti kaip skiedras pa tvoriais.

Pagaliau prieina eilė organi zaijai, kuri kritiku, atrodo, daugiausia ne prie širdies ir veik periodiškai jis ją per spaudą vana. Šį kartą užkliuvo minėjimas. Tarp kitko sako: „...minėjimas nedidelio masto, pu siau privatiškas, — „Užtat ir žmonių nedaug...“ — „...gal jo būti daugiau“. Kad minėjimas buvo viešas, aišku jau ir iš to, kad klebonas kun. B. Mikalauskas jau prieš mėnesį laiko paskelbė St. Catharines ir kaimyninių kolonijų parapijiečiams apie ruošiamą minėjimą ir kvietė visus dalyvauti. Šalia to buvo paskelbta „T. Ž.“. Tik „N. L.“ nors ir laiku buvo pasiūta — paskelbė pavėluotai. Už tai atsakomyje tenka „N. L.“ redaktoriui, o ne rengėjams. Bet jei spaudoje ir nebūtų skelbta, minėjimas skaitomas viešu ir pagal klebono skelbimus. Kai dėl žmonių, tai jų buvo tiek, kiek ir tikėtasi. Kas žino tėvų prancis

konų bažnytelės talpa, tai ji buvo pilnutėlė. Idomu, kada, gerbiamasis, matė toje bažnytelėje daugiau žmonių, iš kurių, sveikas, galėjai jų daugiau išpašyti ir kur sutalpinti. Laikę pamaldų dalyvavo St. Catharines, Niagara Falls ir Welland žmonių. O jei po pamaldų keli tautiečiai nelaukė paskaitos, tai nieko nuostabaus, nes kiekvienas iš mūsų turime šeimyninių ir kitų asmeninių reikalų.

Toliau savo rašinyje akcentuoju: „...pakvieta minėjime dalyvauti ir kitas organizacijas, tik nepakvieta bendruomenių valdybų!...“ Ir vėl maišas masis šavokose. Kokių valdybų? Kur? ar į minėjimą ar pietų? Jei turime galvoje pietus, čia tai jau grynai rengėjų reikalas. Bet ir šiuo atveju pa rašei grynai netiesę. Pietūs buvo paruošti paskaitininkui, organizacijų vėliavininkams ir solistui p. Paulionui. Juose dalyvavo sumokėję nustatytą mokesį organizacijų atstovai ir pavieniai asmenys. O didžiausiam korespondentui nu stebimui noriu priminti, kad kartu dalyvavo ir St. Catharines b-nės valdybos atstovai su pirmininku J. Šarapnicku prie šakyje. Ir p. Šarapnickas laike pobūvio kalbėjo ne kaip priva tiškas asmuo, bet kaip St. Catharines b-nės pirmininkas. Kaip sveikas savo korespondencijoje rašai kad: „Politika raitosi ir mirga, bet tauta ir valstybė yra mūsų visų reikalas. Suprato visos organizacijos, visi apylinkės lietuviai to didelio valstybininko pagerbimo reikšmę ir po minėjimo įvairių pažiūrų žmonės sutilpo prie bendro stalo, pasivaišino, pasikalbėjo ir geroje nuotaikoje išsiskyrė. Tik korespondent tas tuo laiku kepe patriotinį kugelį ir jį apkaišęs neteisyste ir pagiežos perlais palaido per spaudą. Jis rašo: „...sunku eliniam sėrmėgiui viską perprasti. Aišku, kad sunku. Atspėjai. Bet iš po kokios sėrmėgos išskrenda tokio turinio korespondencijos — spręsti nesimu, lai sprendžia skaitytojas.“

Užbaigdamas savo korespondenciją rašo, kad reikia eiti kartu su bendruomene, nes ji yra tikras šeimiminkas ir nuo jos priklauso kokio parengimo pasisekimas. Dar kartą primenu, kad bendruomenė tai mes visi lietuviai kartu su tomis skiedromis, kurias korespondentas išmetė patvoiais. Ir jie yra pilnateisiai bendruomenės nariai. Ar korespondentui jie patinka ar ne. Tik nesuprantama, kas sveiką igaliojo kalbėti bendruomenės vardu, juk nesi nei bendruomenės valdybos narys, nei pirmininkas. Man atrodo, kad organizacijos niekam nekludo. Jos veikia, pagal joms vadovaujančių asmenų sugebėjimus ir išgales. Suspenduoti ar pažaboti jų veikimą tokiomis korespondencijomis tikrai nepasiseks.

Kadangi gerb. korespondentas savo rašinyje neparodė mandagumo ir kitų etikos taisyklių, nesilaikiau jų ir aš. Už tai atsiprašau gerb. redaktorių, skaitytojų ir patį korespondentą.

K. Zukauskas.

Red. apgailestauja, kad Niagara pusiasalyje vis dar vyksta nesutarimų, kuricms, atrodo, pagrindo visai neturėtų būti. Darbo, vieni kitiems nekliaudant, užtenka, nes veiksmo niekad nėra per daug. Ar negali ma būtų broliškai ir žmoniškai susiprasti?

• Dienraščiui „Naujienos“ vasario 19 d. suėjo 45 metai. Pranešimas buvo įdėtas tada, Vyr. red. visą laiką yra dr. P. Grigaitis.

LIETUVIŠKOJE MEDŽIO DIRBTUVEJE

BALTIC

Daromos įvairios durys, langai, virtuvėms kabinai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

SAV. K. KIAUSAS ir J. ŠIAUČIULIS

yra tos srities specialistai su 22 metų praktika Lietuvoje, Vokietijoje, Anglijoje ir Kanadoje.

Lietuviams nuolaida.

Adresas: 547 Lafleur Str., Ville LaSalle,

Montreal, P. Q.,

Tel.: DO 6-3884.

BELLAZZI - LAMY, INC

PO 8-5151

7679 George St.,

Ville LaSalle.

Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai. Insuliacija, Ten - Test, Masonite, statybinis popieris.

LIŪDESIO VALANDOJE

KREIPKITE PAS

Laidotuvių Direktorių

C. Halpin Funeral Home Reg'd.

KOPLYCIA VERDUN — WILLIBORD AVE

4500 VERDUN Ave., Verdun. — Tel. PO 9-1193

Verdun

PO 6-5641

HICKSON GROCERY

ALUS ir MAISTO PRODUKTAI

Pristatymas nemokamai

241 Hickson Ave.

Sav. Paul Jocas

SIUNTINIAI

LIETUVON IR Į KITUS SOVIETŲ KRASTUS

per ANGLIJĄ ir ŠVEDIJĄ.

Visų rūšių siuntiniai pigiausiomis kainomis per Janiną ADOMONIENĘ.

Siunčiamas įvairiausias vaistas, gydymo reikmenys, medžiagos, drabužius, odas, avalynę, siuvimo mašinas, akordeonus, dviračius, maistą ir tt.

Užsakymai iš kitur priimami paštu.

Siuntiniai pilnai apdrausti.

Kreiptis: 1319 St. Germain, Ville St. Laurent,

Montreal, P. Q. Tel. RI 4-6940.

A. M. DIKINIS

Gyvybės Draudimo Atstovas

The Royal Guardians

A Mutual Life Assurance Company

2055 Peel St., Montreal, P. Q.

Gyvybės draud. — Paveldėjimai. — Pensijos.

Istaigoje: VI 9-5759;

Namie: RA 8-9364

MŪSŲ SPORTAS...

Atkelta iš 3-čio psl.

ny nerangumas žaloja tvarkos postulatus".

Žodžiai labai teisingi ir FA SK'o betvarkės vaisiai jau pa stebimi. Daug kas riša ir To ronto Vyčio dabartinės valdy bos krizę su FASKu. O gaila būtų, kad seniausios tremties klubas, skynęs tiek daug lai mėjimų, turis jau savo tradici ją ir pažįstamas svetimtaučių tarpe, dingtų iš Toronto ir bendrai Š. Amerikos padan gės! Tuo tarpu, dabartinis FA SKas visiškai nesijaudina ir neieško priemonių savo veik lai pagyventi, nors kadencija jo yra pasibaigusi 1958 m. bir želio 15 d. Įdomu, ar naujai iš rinktas augščiausias mūsų sporto organas, sutiks tokioje padėtyje ir maišatyje perimti savo pareigas, ypatungai, kada iš anksto ateina „kvapas“ jo netvirtinti ŠALFASS suvažia vime.

K. Baronas.

P. S. Mandagumas ir sporti nės etika reikalauja FASK'ą pa dėkoti man už citas sekreto riau pareigas CR K-joje. Ge ras ir pavyzdingas sportinin kas, nors ir pralaimėjęs run gtynes, tačiau savo priešinin kui paduoda ranką ir dėkoja už rungtynes. Buvau apie tai visiškai pamiršęs, tik kiti, skaitydami FASKo praneši mą, priminė tai.

KOVO ŽINIOS

— Isijungus į Kovo eiles Londono, Ont. meisteriui Braz lauskui ir vicemeisteriui Na vickui, buvo surengtas geriau sių šešių žaidėjų turnyras, iš aiškinimui dviejų komandų sąs tatų Kanados pirmenybėms Hamiltone kovo 14 d. Pirmoji vieta (4 laimėjimai — 1 pra laimėjimas) atiteko Brazlauskui, antroji A. Grajauskui (plius 3—2), trečioji Z. Sta naičiui (plius 3—2) ketvirto ji G. Paltarokui (plius 3—2), penktoji Navickui (plius 2— 3) ir šeštoji A. Trumpickui (0). Antros — ketvirtos vie tos pasiskirstymas buvo nu lemtas geresnių setų santykiu, nes visi trys žaidėjai surinko vienodą laimėjimų skaičių.

— Dvejos vyrų krepšinio ly gos pirmenybių rungtynės lai mėtos kovo žaidėjų pereitą sa vaite: prieš McNeil komandą 54:46 ir Westdale 61:59. Abie jose rungtynėse taškų laimė jo: Petrušaitis 3, Jankauskas 10, Bieliūnas 23, Trumpickas 16, Apanavičius 41, Kvedaras 20, Stankevičius 1, Giedraitis 1.

— Kanados Sporto Apygar dai priklausantieji sporto klu bai prašomi užregistruoti sa

TAISAU

televizijos ir radio aparatus.

Albinas Pranevičius.

PO 8-5566

Darbas garantuotas.

GENERALINIS STATYBOS KONTRAKTORIUS

D. E. BELANGER & SONS

18 METŲ JŪSŲ TARNYBOJE

GARANTUOTAS DARBAS.

259—3 Ave., Ville Lasalle. PO 8-4588.

J. GRAŽYS

SIUVU NAUJUS IR TAISAU SENUS KAILINIUS PALTUS. DUODU GERĄ KAILIŲ PASIRINKIMĄ.

DARBA ATLIEKU SAŽININGAI IR ŠVARIAI.

KAINOS PIGESNĖS KAIP KITUR. 6820—43 Ave. Rosemount.

RA ymond 1-6005.

Kreiptis bet kada.

Muskrat paltus duodu gerom sąlygom išsimokėti

vo komandas Kanados jaunių krepšinio ir suaugusių stalo te niso pirmenybėms, kurios bus prarastos kovo 14 d. Hamilto ne. Registruotis klubo antrašu 95 Deleware Av. Hamilton. smulkios informacijos ir taisyk lės bus išsiuntinėtoms klubams.

K. B.

LIETUVIAI NEATVYKS

Vakarų Vokietijos, Dort mundo mieste, kovo 27 d. pra sideda pasaulio stalo teniso pirmenybės, į kurias įsiregist ravo 37 tautos. Pradžioje gal vota, kad šiose pirmenybėse dalyvaus ir Sov. S-ga, tačiau į pirmenybes ji neatvyks. Tik rumoje, SS atstovautų daugiau siai lietuviai: meisteris R. Paš kevičius, A. Saunoris, Zablic kis, Čepaitis, Baltakis, Žilevi čiūtė. Bet atrodo, kad rusai ne labai pasitiki vieny lietuvių iš leisti į vakarų pasaulį, o prie jų „prilipdyti“ daug rusų pa lydovų — policininkų jau yra nepatogu prieš vakariečius, nes komandos sudėtis yra ne didelė ir tas greitai kristų žmo nės į akis. Kitas reikalas yra su lengvaatletais, futbolinin kais, boksinkiniais, ar ledo ru tulio žaidėjais, kada šių sporto šakų dalyvių skaičius yra žy miai didesnis už stalo teniso.

TRUMPAI IŠ VISUR.

— Vokietijos lengvosios at letikos gyvenime, be rinktinės dalyvio Naujoko, dar randa mos dvi lietuviškos pavardės: rutulio stūmikas Motkus Wol fgang (14,60 m) ir 400 m bė gime mergaitės Gisela Rim kus, kurios laikas yra 64,6 sk. Pridėjus futbolininkus Šišku, Vilimovių, trenerį Blusį — gau name gražų lietuvių kilmės sportininkų skaičių, deja, atsto vaujančių Vokietijos spalvas.

— Visuomet gerai infor muotas Varšuvos Przeglad Sportowy praneša, kad du ru sų rinktinės futbolininkai Tatu šin ir Ogonkov bus reabilituo ti ir gražinti atgal į SS vienuo likę. Jie iš komandos buvo iš mesti, už panašius prasižengi mus kaip ir Strelcovas, kuris — už moters išniekinimą ir girtuokliavimą nuteistas 13 me tų kalėjimu.

— Geriausias 1958 m. pasau lio sportininkas australas H. Elliot lankėsi Toronte ir Ha miltone. Ontario sostinėje jis dalyvavo pietuose, kurių pel nas buvo skiriamas polio ser gantiems, važinėjo pirmą kar tą slidėmis ir Hamiltone stebė jo pirmą kartą ledo rutulio žai dimą. Pasikalbėjime per Ha miltono televiziją jis pareiškė, kad dėl medicinos studijų jis šiemet mažai dalyvaus varžy bose, tačiau pasirodė 1960 m. Romos olimpiadai. Pačios le do rutulio rungtynės tarp Ha miltono ir St. Catharines ne pasižymėjo sportiškumu, nes jose būta gana daug muštynių ir H. Elliot išsivežė nekokį jų išpūdį.

NAUJI 25 STANDARTINIAI SIUNTINIAI

Lietuvių Prekybos Bendrovė Londone, D. Britanijoje, turi garbę pranešti, kad pagal siuntėjų reikalavimus ir gavėjų Lietuvoje pageidavimus ji yra sudariusi 25 skirtingus standartinius siuntinius, kurie savo kainomis

negalės susilaukti varžovų.

Pavyzdžiui —

- 1) tikrai už 29 dolerius mes galime pasiųsti tokį siun tinį, kurį sudaro 6½ jardo vilnonės medžia gos 2 vyriškiems ar moteriškiems kostiumams,
- 2) už 32 dol. galime pasiųsti 6 jardus vilnonės medžiagos 2 paltams,
- 3) už 49 dol. galime pasiųsti 13 jardu vilnonės medžiagos 4 vyriškiems kostiumams,

ir dar kiti 22 skirtingi siuntiniai, kurių brangiausias yra 80 dolerių.

Kas pareikalaus, tuojau pasiųsime tų standartinių siunti nių kamoraštį, medžiagų pavyzdžius ir savo eilinį kata logą, kuriame surašyta daugiau kaip 600 skirtingų dalykų.

Mes garantuojame, kad: —

- 1) kiekvienas siuntinys bus tikrai pasiųstas,
- 2) jei jis dingtų, mes grąžinsime pinigus arba be jo kio mokesčio pasiųsime kitą siuntinį,
- 3) visi mokesčiai sumokami, ir gavėjui Lietuvoje nue ko jau nebereikia primokėti,
- 4) prekės yra siunčiamos tik tokios, kokios užsako mos pagal pavyzdžius.

Mums reikalingi atstovai J. A. V. ir Kanadoje.

Rašyti:

LITHUANIAN TRADING COMPANY
1 A, HUNT STREET
LONDON, W. 11
Great Britain

— Šiauriniame Vietname pas III ir Sydnejaus Kovas per 2000 futbolo klubų žaidė IV.

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ IX-TOJI SPORTO OLIMPIADA,

įvykusi Melbourne. Olimpia doje dalyvavo apie 200 sporti ninkų iš penkių klubų ir dau gybė svečių, kurie buvo liudi ninkai visose varžybose.

Atidarymas įvyko 27.12.58. P-kas L. Baltrūnas tarė žodį į jaunuosius sportininkus, o vėliau pakvietė oficialiai atida ryti Australijos Fizinio Auklė jimo pirmininką p. Katilių, ku ris ilgai nevargino sportininkų savo kalba.

Po penkių dienų varžybų iš siaiškino nugalėtojai: Adelai dės „Vytis“ užėmė I vietą, su rinkęs 33 taškus; II vieta ati teko šeimininkams—Melbour no Varpui su 28½ tš., III-čia —Geelono „Vytis“ su 20½ t., IV-ta — Sydnejaus „Kovas“ ir V-ta Hoborto „Perkūnas“.

VYRŲ KREPŠINIO REZULTATAI.

Adelaidės Vytis — Kovas 49-40, Perkūnas—Varpas 33-53. Geeongo Vytis — Adel. Vytis 47—60, Perkūnas—Ko vas 41-50. Geelongo Vytis — Kovas 62-42, Vytis — Varpas 51—56. Adelaidės Vytis — Varpas 51—56. Adelaidės Vy tis — Varpas 52—50, Vytis—Perkūnas 104—41.

MOTERYS.

Adelaidės Vytis — Varpas 31—14, Vytis — Kovas 50-8. Adel. Vytis — Geel. Vytis 25 —24.

Komandiškai: Adel. Vytis Hamilton Ont. Yra gauta ži I, Geel. Vytis II, Melb. Var

STALO TENISAS

Vyrai: Melb. Varpas I, Hb. Perkūnas II, Syd. Kovas III, Adel. Vytis IV, Geelon. Vytis V.

Moterys: Adel. Vytis I, Sy dn. Kovas II, Melb. Varpas III, Geel. Vytis IV.

Individualiai: A. Andriuko nis Hob. Perkūnas. A. Snars kytė Adel. Vytis.

LAUKO TENISAS

Pirmas vietas vyrai ir mote rys laimėjo iš Adelaidės Vy tis. Individualiai iš vyrų Ade laidės Vytis p. Remeikis.

Šachmatai irgi atiteko Adel. Vyčiui.

Tinklinis atiteko vyr. ir mo terims Melbourne Varpas.

Stalo tenisas. Dvejetas, vy rai Melb. Varpas, moterys Ade laidės Vytis.

Ateinančiais 10 metų jubilė jaus šventė įvyks P. Australi ja (Adelaidė).

E. Taparauskas.

PAJIEŠKOJIMAI

— Žmona ir dukra iš Lietu vos ieško Juozo Švėgždos, bu vusio Baisoglos policijoj. Iš Lietuvos pasitraukė 1944 m. kartu su L. Pilvinskaite. J. Stukas, 1793a Dundas St. E. Toronto, Ont. Kanada.

— Prašau atsiliiepti Čižiką Vladą, gimusį Giraitėlių kai me, Lazdijų valsčiuje. Jis pats ar apie jį žinantieji prašomi ra šyti šiuo adresu: Pranas Lese vičius, 308 Herkimer Street, Hamilton Ont. Yra gauta ži nių iš Lietuvos.

Dr. Roman Pniewski

Daugiametė praktika didelėse ligoninėse ir klinikose Vidaus ligų, akušerijos ir venerinių ligų specialistas. 3537 PARK Ave, Montreal. Tel. VI 5-7623

Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų.

Sta Nu DE LUXE DRY CLEANERS

117—6th AVENUE, LACHINE

ME7-6727

Sav. P. RUTKAUSKAS

A. NORKELIŪNAS

Commissioner of the Superior Court of Montreal

MONTREAL ENTERPRISES REG'D.

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS.

6695—35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotique)

Montreal 36, Que. Tel. Raymond 7-3120.

12 metų patyrimas.

Laisvoji tribūna.

DARBININKAS ATSAKO DARBININKUI.

(Pastabos dėl straipsnio: Kas kaltas už tai?)

„Nepr. Liet.“ 3 nr. A. Prane vičius straipsnio pradžioje ra šo: „Šitam klausimui nereikia prityrusių žinovų, užtenka pa prasto, rimtai galvojančio žmo gaus, kuris tą viską gali atsa kyti“.

Toliau vėl rašo: „jeigu mo kslų vyrai nežino, kas kaltas už taiką, tai ir aš, eilinis darbi ninkas, nedrįstu sakyti, kas kaltas. Bet aš tikrai žinau, kad niekas kitas pasaulyje nėra kal tas, kaip tik mes“.

Tai kaip čia reikia suprasti? Vienu žodžiu sako: nedrįstu kaltinti, antru žodžiu sako: aš tikrai žinau, kad niekas kitas: kalti mes patys. Ir pridūrė: „kad mes visi pasaulio darbi ninkai, mūsų vaikai ir mūsų jaunimas. Nesvarbu, kas pasau lį valdo, bet svarbu, kas pasau lį dabina gražina. Mes jį išgrą žinome, visko prigaminom, ir mes privalom jį valdyti.“

Toliau štai dar ką pasako: „kad mūsų jaunuoliai šaudo to kius, kaip jie patys ir nežino už ką. Tokį žmogaus išsireiš kimą, tur būt aš neįsiųsiu pa vadinės neprotingu.“

Kaip buvo Lenkijoje, kaip bu vo Rytų Vokietijoje, kaip buvo Budapešte mes nematėm. Tik tai girdėjom, per spaudą. Ir tai jau mums aišku, kad žmo nės priešinosi, kiek galėjo, ir kas kokį ginklą turėjo. Sulig A. Pranevičiaus išvežiojimų, tai tas neįmanoma. Esą, visi motinų vaikai, tas tikra tiesa.

Mes daugumas patys savo akimis matėm, kad tikrai — tokie jaunuoliai, kaip ir mūsų Lietuvos jaunuoliai. Ir tikrai motinų sūnūs. Įvažiavo į Lie tuvą apsiginklavę ne tikrai tan kais ir kulkosvaidžiais, bet vir šų oras pilnas lėktuvų, kurie nebuvo runkelių prikrauti.

Savaime aišku: „darbinin kų“ valdžia tuojau pradėjo Lie tuvą iš pargindų pertvarkyti — „gražinti, dabinti“. Pradėjo nuo kalėjimų. Kalėjimuose ne randa nė vieno plėšiko, nė vie no žudiko. Visi geri žmonės, be reikalo sukišti į kalėjimus. Tą viską juk padarė „kapita listai, buožės“.

Tas klausimas tuojau buvo išspręstas. Visą valdžios apa ratą sudarė iš tų „nuteisėtai nukentėjusių“ kalinių. O į ka lėjimus sukišo „buožės“. Kalė jimai tuojau buvo perpildyti.

Prisėjo miestuose iš rūsių daryti kalėjimus. Kaip viską „darbininkų valdžia“ tobulina, taip patobulino ir rūsius. Pri leido rūsius vandens, imetė ke lias lentes, suvarė žmones.

Tai buvo tikrai pati pradžia. Tuojau į akis strigo bažnyčios. Tokie dideli, gražūs pastatai, o daugiausia tušti. Reik išna udoti. Iš vienos padarė arklė, iš kitų sandėlius, iš kitų teat rus. Bažnyčių tarnautojus iš gaudė.

Atsitikdavo labai daug taip: tėvas buvo šiaip tarp išgijęs koki ūkelį. O gal jau ir sūnų arba dukterį išmokslinęs. Bet nepatiko, kad tėvas tiems nau jiems pertvarkymams nepalan kus. Tada vieną naktį atvažia vo mašina, tėva, motiną ir visą šeimą išvežė, ir niekas nežino, kur. Bet per nelaimę, ar tai lai mę, vienas sūnus paliko. Tai ką tada jis turi daryti? Reikia slapstyti. Besislapstant susi tinka ir daugiau tokių paties likimo paliestų draugų. Tarp

savęs pasitaria: ką reik dary ti? Nuosavybės neturime, tē vai arba broliai nežinia kur, mes patys nužmoginti, mes skaitomės, kaip įrankiai—kir vis, kastuvais, arba kas bebūtų, su tavim daro, ką tikrai nori, tu teisių neturi.

Mano supratimu: jeigut Lie tuvos jaunuoliai šovė į tokius pat jaunuolius, taip pat moti nų vaikus, kaip ir jie patys, tai taip nebuvo, kaip A. Pranevi čiūs rašo: šaudo ir nežino, į ką. Jiejai šovė ir tikrai žinojo į ką.

Į tą viską, ką A. Pranevi čiūs savo straipsnyje išdėsto, nebuvo verta kreipti dėmesio. Vienas supranta vienaip, ant ras suprantą antraip. O j katras iš girdėjimo yra susi ręs nuomonę apie tą darbinin kų išdabintą ir visko prigamin tą rojų, tikrai iš girdejimo, pa ts nebuvęs, tai jau tokį žmo gų niekas neįtikins, kad tame rojuje taip nėra, kaip tamsta galvoji. Jisai yra toks nepagy domas ligonis, kad kitų vaistų nėra, kaip tikrai pačiam į tą ro jų nuvažiuoti, ir tuojau būtų sveikas, kaip daugumas „dele gatų“.

Baigdamas A. Pranevičius rašo: „nors ir Kristus ateitų ant žemės ir sakytų, kad mes patys kalti už tuos visus nege rumus, aš tikras, kad ir Jis ne rastų sau pritarėjų.“ Jau čia vėl kalba pats prieš savo džiūs. Pirmiau buvo pasakęs: „bet aš tikrai žinau, kad mes darbininkai, mūsų vaikai, ir mūsų jaunimas esame tuo vis kup kalti“. Antro žodžiu sa ko: o kad ir Kristus ateitų ant žemės, ir norėtų mus apkalinti ir tai nerastų tam pritarėjų.

Mano manymu, į tokius smurtų dalykus būtų geriau, jeigu būtų pasakyta: Nors Na poleonas arba Hitleris sugriž tų, ir tai dabartinio sergančio pasaulio neįsigydytų.

O Kristus visiškai kitų min čių. Kai Petras pradėjo švais tytis su kardu, jau kaikiuriu ir ausį nukirto, tai Kristus pa sakė: „Kišk kardą atgal į savo vietą.“ Dar prigydė ir tą ausį. Ir tai buvo paskutinis Krista us stebuklas.

Dar prieš tai Kristus buvo pasakęs: Dangus ir žemė su gaiš, bet mano žodžiai nesu gaiš. Jeigut tikime Kristaus pa sakytais žodžiais, tai mums pa aiškės, kad pasaulį valdo tam sybės dvasia, ir ta tamsybės dvasia, kurią vadiname daugė liu vardu — Liuficeris, žalty s, šėtonas, velnias, slibinas, — tai ta tamsybės dvasios ji nuo pat Edeno tragedijos, buvo suvedžioti pirmieji tobu li žmonės, taip ir iki šių laikų, kas tikrai pasaulyje įvyko, ar karai, ar kitokios žudynės, ar melagystės (viską neįmanoma suminėti), ką pasaulis turėjo iškentėti, tuo visuo yra kaltas velnias. Tai yra tas klausimas kas kaltas už tai, savaime išsi sprendžia. Kaltas velnias.

Baigdamas savo straipsnį, aš gerai suprantu, kad ne visie ms patiks, ir ne visi sutiks su tuom, kad pasaulį valdo tamsy bės dvasia. Prašau labai nepyk ti, ir manęs skaudžiai nebarti. Aš labai pageidauju, kad man tą dalyką kas išaiškintų. Ai ką tada jis turi daryti? Reikia gut nepajėgsiu pasiteisinti, ai slapstyti. Besislapstant susi tinka ir daugiau tokių paties šauksiu, ir atsiprašysiu.

J. Lingaitis.

M. MAČIUKAS

VYRISKŲ IR MOTERISKŲ RŪBŲ

SIUVĖJAS

AUGSTOS KOKYBĖS

RANKŲ DARBAS

ANGLISKOS MEDŽIAGOS

79 ir 81 St. Zotique St. E.,

Tel. CR 7-0051. MONTREAL.

HAMILTON

RINKIMINĖS KOMISIJOS PRANEŠIMAS

Rinkimai, į KLB Hamiltono Apylinkės Valdybą ir Kontrolių Komisiją 1959 metų kadenčiai, Hamiltone įvyko š. m. vasario 15 dieną, sekmadienį. Balsavo 281 asmuo. Pagal balsų daugumą išrinkti:

Į Bendruomenės valdybą:
Mikšys Kazys
Varanavičius Jonas
Lastauskaitė Genė
Kazlauskas Vaitiekus
Pilipavičius Alfonsas
Bugailiškis Antanas
Mikalauskas Povilas
Kandidatais liko:
Kaušpėdas Antanas
Volungė Petras
Į Kontrolės komisiją:
Dalius Stasys
Stukas Dionyzas
Mikalauskas Aleksas
Kandidatais liko:
Stanaitis Jonas
Stonkus Juozas

Naujai išrinktai valdybai ir kontrolės komisijai linkime geriausios sėkmės.

Rinkiminė Komisija.
PRANEŠIMAS „TALKOS“ NARIAMS

Hamilton Lietuvių Kredito Draugija „Talka“ praneša savo nariams ir visiems lietuviams, kad nuo vasario 27 d. bankelis pradeda dirbti tris kartus savaitėje. Antradienį ir penktadienį vakarais nuo 6 val. iki 8 val. vak. bus atliekamos

visos operacijos naujoje vietoje (prašome išdėmėti naują adresą) tai Minden Building, 20 King St. E., notaro A. Liudžiaus istaigos patalpose II aukšte. Ši vieta yra visai mės to centre lengvai pasiekama ir vakarais mašinoms pasista tyti aplinkui yra pakankamai vietos, todėl atvykusiems ir su kitais reikalais bus patogų viską atlikti ne tik bankelyje, bet ir krautuvėse. Antradienį pirmą kartą bus pradėtas ko vo 3 d., 6 val. vak. Sekmadie niais po pamaldų, kaip ir anksčiau, bankelis dirbs Aušros Vartų parapijos bibliotekos kambaryje.

Narių patogumui ir geresniam patarnavimui įvedamos trys darbo dienos, todėl prašome pas išdėmėti E. Lengniką privačiai į namus nesikreipti, nes ten nebūs daugiau priimime jama, kadangi bus pakanka mai laiko darbo dienomis vis ką sutvarkyti. Mes tikime, kad padidindami darbo dienų skaičių palengvinsime savo nariams lengviau pasirinkti, kuris vakaras yra patogesnis sutvarkyti bankinius reikalus. Taip pat primename visiems, kurie vistik neturi laiko asmeniškai atvykti, kad gali visus mokėjimus atlikti paštu prisijungiant galiojančius čekius arba Money Order.

Bankelio „Talkos“ Valdyba.

TAUPYK IR SKOLINKIS BANKELYJE „TALKA“.

Išduodamos paskolos iki 3.000 dol., morgičių paskolos iš 7% iki 50% turto vertės.

Indėliai, paskolos ir nario gynybė apdrausta. Darbo dienos: antradieniais ir penktadieniais 6 — 8 val. vak., Minden Building, 20 King St. E., notaro A. Liudžiaus istaigoje II aukšte, tel. JA 7-5575. Sekmadieniais 12—2 val. p. p., Parapijos bibliotekoje, 58 Dundurn St. N. Susirašinėjimo adresas 15 Homewood Ave.

Įvairūs siuntiniai

Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ, LENKIJĄ IR U. S. S. R.

IS KANADOS:

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus rūbų, avalynės, vaistų ir kitų reikmenų įvairius siuntinius. Turime pardavimui kostiumams, paltams ir suknėlėms medžiagų, priedų ir įvairių kitų prekių. Be to, turime standartinius medžiagų ir odos siuntinius, kurie sudaromi mūsų krautuvėje ir siunčiami iš Kanados. Prieš sudarant siuntinį prašome užtekti pas mus ir apžiūrėti medžiagas, bei susipažinti su kainomis ir Jūs tikrai būsite patenkinti.

IS EUROPOS VALSTYBIŲ:

Priimame užsakymus ir siunčiame įvairius vaistus, akordeonus, mezgimo mašinas, laikrodžius, stiklui pauti peiliukus, parkerius, skustuvus, plaukams kirpti mašinėles, įvairias tekstilės medžiagas, maistą ir t. t.

10 kg cukraus \$12.30	20 kg cukraus \$20.95
10 kg taukų \$21.70	20 kg taukų \$38.80
10 kg ryžių \$14.45	20 kg ryžių \$24.65
10 kg sviesto \$30.90	20 kg sviesto \$52.45

(Į Sibiją iki 10 kg reikia pridėti \$1.50, o iki 20 kg—\$2.50)

Siuvama kojine mašina firmos „Minerva-122“ (medinis staliukas ir kojos) įskaitant visus mokesčius — į Europą \$175.00 į Aziją \$182.00

Jeigu pas Jus kiltų bent koks neaiškumas, kaip pigiau ir geriau pasiūsti siuntinį, prašau paskambinti arba parašyti ir mes tuojau duosime sąžiningą ir nuoširdų atsakymą. Standartiniais medžiagų, odos, vaistų ir maisto siuntiniais prašome reikalauti mūsų atspausdintų katalogų.

Gyveną ne Toronte, prašome savo sudarytus iki 17 sv. gryn. svorio siunt., bei užsakymus reikmenims iš Europos valst., siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsimė gavę sąskaitą. Mūsų patarnavimas greitas ir sąžiningas..

LIETUVIŲ ISTAIGA

BALTIC EXPORTING Co.

CENTRINĖ ISTAIGA:

849 College St., Toronto, Ont., Canada. Tel. LE. 1-3098

SKYRIAI:

105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. Tel. JA. 8-6686
ponis V. Juraitis.

94 Douglas St., Sudbury, Ont. Tel. OS. 3-5315
ponis M. Venskėvičienė.

DARBO Valandos: pirmadieniais-penktadieniais nuo 9 v. ryto iki 7 val. vak. šeštadieniais—nuo 9 v. ryto iki 5 val. v.

Sav. A. KALUZA

Vytauto laikų Lietuva HAMILTONO LIETUVIŲ NAMUOSE!

MALONIAI Kviečiame visus HAMILTONO
IR APYLINKIŲ TAUTIEČIUS ATVYKTI Į VIE
NĄ IŠ GRAŽIAUSIŲ VAIDINIMŲ —

BALIO SRUOGOS

„Milžino Paunksmė“

KURIA

KOVO 1 D., SEKMADIENĮ,

SUVAIDINS

MONTREALIO LIETUVIŲ DRAMOS TEATRAS
REŽISUOJAMAS

BIRUTĖS PŪKELEVICIŲTĖS

SCENOVAIZDIS — KAZIO VESELKOS,

MUZIKA — ZIGMO LAPINO,

CHOREOGRAFIJA — BIRUTĖS VAITKŪNAITĖS,

APŠVIETIMAS — VYTAUTO VALKOS,

GRIMAS, PARIKAI — STASIO ILGŪNO.

„MILŽINO PAUNKSMĖ“, MILŽINIŠKUOSE LIETUVIŲ NAMUOSE, TIKIMĖS, SUTRAUKS MILŽINIŠKĄ LIETUVIŲ SKAIČIŲ!

Pradžią 4 val. punktualiai.

Salė bus atidaryta nuo 2 val. 30 min.

Dėkojame visiems ir laukiame visų!

HAMILTONO LIETUVIŲ NAMŲ FONDO VALDYBA.

SV. KAZIMIERO MINĖJIMAS,

ruošiamas Hamiltono atkū kuopos, įvyks kovo 8 d., 5 val. p. p. Liet. Namų salėje. Minė jime paskaitą skaitys dr. J. Sungaila. Meninę dalį išpildys solistė Janina Liustikaitė, Hamiltono tautinių šokių grupė ir deklamacijos. Hamiltono niečiai ir apylinkių lietuviai yra kviečiami šiam sv. Kazimiero minėjime skaitlingai dalyvauti. Ypač bus gera proga išgirsti šiuo metu pagarsė usią solistę Janiną Liustikaitę. Solistė yra atvykusi prieš netus laiko iš Italijos. Ji me ū bėgyje yra davusi visą eilę koncertų Amerikos ir Kanados lietuvių kolonijose.

SVARBUS PRANEŠIMAS

Sekmadienį, kovo 1 d., 4 v. po pietų Hamiltono Lietuvių Namuose turime retą progą pamatyti mūsų klasiko Balio Sruogos puikų draminių veiklą iš mūsų tautos praeities, kurį gražioje Liet. Namų salės scenoje mums parodys Montrealio Lietuvių Dramos Teatras. Iš išplatintų pakvietimų sprendžiame, kad jo pažiūrėti susirinks daug tautiečių, todėl visų maloniai prašome atkreipti rimtą dėmesį į šiuos nurodymus:

Pakvietimais prašome pasirūpinti iš anksto, nes prie įėjimo jų gavimas vargins ir svečius ir rengėjus.

Prašome visus į salę rinktis anksčiau, nes vaidinimą pradėsime punktualiai, lygiai 4 val.

A. E. McKAGUE

Barrister and Solicitor
Advokatas ir Notaras
Tel. EM 4-1394, EM 4-1395
1008 North Ontario Bldg.
330 Bay Street,
TORONTO 1, Ontario.

Lietuvio Advokato Įstaiga

VICTOR D. ALKSNIS

Advokatas-Notaras
62 Richmond St. West
Room 503
(kampas Bay & Richmond)
TORONTO, ONTARIO
Telefonai

Istaigos Namų
EM 2-2585 ST 8-5088

DRAUDIMAI

Automobilių, namų,
gyvybės ir kt.

Telef. L. E. - 4-3608

PRANO BARAUSKO

DRAUDIMO

AGENTŪRA

83 Westmoreland Ave.

Toronto, Ont.

Lietuviai advokatai

NEIMAN, BISSETT

& SEGUIN

Barristers, Solicitors,
Notary Public.

Hevden Street

(netoli Bloor ir Yongle)

Toronto 5, Ont.

Tel. Office WA 4-0501

Rea.: BE 3-0978

ISSIAIŠKINKIME RIMTAI IR RAMIAI

Patikslinimas.

„N. L.“ vasario 5 d. straipsnyje „Talkos Metinis susirinkimas“ korespondentų pasirašę J. D. aprašydami „Talkos“ suirinkimo eigą, klausime, kuriam liečiama mano pavardė, nepaduoda pilnai skaitytojams iškelto klausimo prasmės, tačiau savo žodžiais daro atatinamas išvadas, kurios prasilenkia su tiesa.

Iš J. D. parašymo galima suprasti, jog aš kalbėjau tuo klausimu Lietuvių Namų Hamiltone vardu. Aš tik balsą gavęs minėtame susirinkime kalbėti, pareiškiau, kad nesu įgaliotas tuo klausimu L. N. ar kieno nors kito vardu kalbėti, bet kadangi tuo pačiu klausimu esu kalbėjęs L. N. susirinkime, todėl tą pačią mintį norėjau įnešti į „Talkos“ susirinkimą, kaip „Talkos“ narys, bet ne L. N. administratorių, kaip kad J. D. tvirtina. Kas liečia by-laws, kuriuos aš prašiau ne keisti, bet klausimą išdiskutuoti, ir, jeigu susirinkimas to kiam keitimui pritartų, sekančiame susirinkime „Talkos“ V-ba, paruošusi pakeitimo projektą ir įnešusi į dienotvarkę, patiektų svarstymui.

Kokia būtų nauda dabarti nius „Talkos“ by-law pakeitus ta prasme, jog „Talkos“ nariais galėtų būti ne tik Hamiltono bendruomenės ir parapijos nariai, bet ir L. N. nariai. Žinoma, kas liečia Hamiltono lietuvių, jie visi yra bendruomenės ar parapijos nariais, juos apima ir dabartinis „Talkos“ by-law. Bet kaip su Nia garos pusiasalio lietuvių? Jų yra per keletą miestų išsimečiusių mažesniais skaičiais ir jokių kredito draugijų neturi. J. D. pakartotinai svetintaučius daro Hamiltono Lietuvių Namų nariais, ir atrodo, nori įrodyti, jog Hamiltone ne lietuvių namai, bet kažkokių svetimų tautiečių, tat ir ko jūs, lietuviai, perkate tas L. N. akcijas ir remiate juos?

Pone J. D., aš kalbėdamas „Talkos“ susirinkime, pakartotinai sakiau, kad L. N. turi taip vadinamus Common Shares, kuriuos tegali turėti ir tie tik lietuviai ir jie turi su rendžiamą balsą, bet yra ir ant rieji šėrai „Preferred Shares“, kuriuos gali turėti kiekvienas, kas tik turi pinigų ir kas nori juos pirkti. (Kiek man žino ma ir dabar vienas svetintau tis turi nupirkęs už 1000 dol. ir gauna 5%). Iš L. Namų pusės žiūrint į Preferred šėrų laikytojus, jie yra tik paskolos laktų laikytojai, bet iš „Talkos“ pusės jie pilnai gali būti skolintojai. Aiškumo dėliai pačiuosiu istatymo ištrauką kas liečia narius, pagal kurią reguliuojamos visos kredito draugijos visoje Ontario provincijoje. „The membership of a credit union shall be limited to persons having a common bond of occupation or association or to persons within a well-defined neighborhood or community. R. S. O. C. 26, 5. 8. 1953.“

Kaip „Common bond association“ J. D. supras — nežinau, bet mano supratimu „Talka“, pakeitus savo by-laws ta prasme, kad būtų paminėti L. N. nariai, drąsiai gali daryti pinigines transakcijas su žmo juos pasikvietėme „Milžino Paunksmė“, todėl labai, labai visus tautiečius prašame — į šį spektaklį susirinkime milžinišku skaičiumi!

Visų maloniai laukiame — visiems iš anksto nuoširdžiau NI, red. mielai duos vietas siai už dalyvavimą dėkojame! Kiekvienam rimtai pasisakyti Lietuvių Namų Fondo V-ba. mui.

Taupyk ir skolinkis kredito kooperatyve

„P A R A M A“

Paskola 1 asm. iki \$3,000.—

Paskolos, indėliai ir gynybė apdrausta.

Darbo valandos:

Pirmad. ir penktad. nuo 10—12 v. ryto ir 5½—9 v. vak.

Antradieniais nuo 10—12 v. ryt. ir 7—9 val. vakaro.

Trečiad. ir ketvirt. nuo 10—12 val. ryto. Vak. uždaryta.

Būstinė: Lietuvių Namai, 1129 Dundas St. W.

Toronto, Ont. Tel. LE 2-8723.

MONTREAL

MONTREALIO LIETUVOS KARALIAUS MINDAUGO SAULIŲ KUOPA

nuoširdžiai kviečia visus atvykti į ruošiamą

žaidimų ir lošimų vakarą,

kuris įvyks vasario 28 d., 7 val. vak.

Aušros Vartų parapijos salėje.

Visi prašomi iš anksto sudaryti grupes, nes salėje sugrupuoti yra žymiai sunkiau.

Žaidimų ir lošimų priemonės, kaip šachmatas, šaskės, kortas ir kita, svečiai atsineša savas.

Svečiai ir viešnios bus pavaišinti kavute.

Iėjimas 1.25.

Saulių Kuopos Valdyba.

DIDŽIOJI AV PARAPIJOS ŠVENTĖ

— tai rekolekcijos! Įsijungti į šią parapijos dvasinį atgimimą yra mūsų visų svarbioji pareiga. Sutvarkykime ir savo kasdienines pareigas taip, kad galėtumėm dalyvauti rekolekcijoje. Rekolekcijoms vadovaus nuoširdus ir patyręs kalbėtojas yžmus aršptojas ir poetas pranciškonas Tėvas Leonardas Andriekus iš New Yorko. Rekolekcijos prasidės kovo 8 d. vakare ir baigsis kovo 15 d.

MŪSŲ VAIKUČIŲ PIRMOJI SV. KOMUNIJĄ

numatoma balandžio mėnesį. Suinteresuoti tėvai prašomi registruoti vaikučius pas Tėv. J. Aranauską ir vėliau padėti vaikūčius tinkamai paruošti. Yra svarbu, kad lietuviai vaikučiai pirmąją Sv. Komunią priimtų savoje, lietuviškoje parapijoje. To pageidauja ir mūsų ganytojas J. E. Montrealio Kardinas Leger. (AV).

123 SLA KUOPOS NARIAI

ši sekmadienį, kovo 1 dieną, ruošiu po pamaldų renkasi A. Vartų salėje apsimeklėti namio mokesčių. Kviečiami ir nauji nariai, nes tai yra broliška organizacija, kuri padeda ligoje, nelaimėje, katastrofoje, moksle ir t. t.

• P. Gabaliauskas buvo išvykęs į JAV, kur apvažiavo didelius plotus. P. Gabaliauskas Floridoje nupirko vietą statyti moteliams.

• Balandžio 24 d. Forume naujanadienį dieną šoks ir mūsų šokėjai.

DR. J. SEMOGAS

Office 5441 Bannantyne (kamp. Woodland) Verdun. Tel. PO 7-3175.

Priėmimo valandos:

pirmadienį ir ketvirtadienį 7—9 p. m.

antradienį ir penktadienį 2—4 p. m.

trečiadienį 2-4 ir 7-9 p. m.

šeštadienį 11—1 p. m.

arba pagal susitarimą.

Namų tel. PO 6-9964

DANTŲ GYDYTOJAS

Dr. J. MALIŠKA

Pacientai priimami iš anksto susitarus 9 a. m. — 10 p. m. išsky. antradienį iki 6 v. p. m.

5441 Bannantyne, (kampas Woodland) Tel.: PO 8-4547

NOSIES, GERKLĖS IR AUSŲ SPECIALISTAS IR CHIRURGAS

Dr. R. CHARLAND 78 St. Joseph Blvd. W. Tel. PL 9958

Dr. E. Andrukaitis

956 SHERBROOKE E. Tel.: LA 2-7236

SOLISTĖ JANINA LIUSTIKAITĖ.

turėjusi sėkmingą koncertą Montrealyje, lankymosi metu viešėjo pas p. Vaičekauskienę. Šeštadienį koncertavo AV salėje, po ko Klebonas Tėvas J. Borevičius S. J., solistės garbei suruošė Parapijos komiteto priėmimą. Solistė sekmadienį giedojo A. V. bažnyčioje pamaldų metu. Apie koncertą plačiau sekančiame NL nr.

SV. KAZIMIERO

— Kovo 7 d. bus Sv. Kazimiero parapijos vakarienė, kuriai prašoma pasirošti.

— Kovo 13 d. Sv. Kazimiero parapijos svetainėje bus naujausių madų paroda, kuriai bilietai jau platinami.

NL TALKININKUS

norime suminėti ir jiems nuoširdžiai dėkoti ypač, kad jie yra pastovūs. Prie M. ir J. Le knickų, kurie talkina jau 17 metų, pastoviai pradėjo talkinti E. Tekutis, p. Pranevičius, p. Maciulevičienė, pp. Butotų jaunimas; beveik pastoviai talkina p. Linkonienė, M. Šulmistras, pp. Martinaičiai, pp. Leipūs. Visiems didelis ir nuoširdus ačiū.

• Mišios vakarais 8 val. Aušros Vartų bažnyčioje gavėnoms metu bus laikomos kiekvieną dieną, išskyrus šeštadienius ir sekmadienius.

• Paskaita, akademinis paskaitų cikle, kovo 1 d., po pamaldų salėje po klebonija laikys klebonas kun. J. Borevičius S. J.

IŠNUOMOJAMI

keturi kambariai, virtuvė ir vonia nuo gegužės 1 dienos, už 55 dolerius mėnesiui, Point St. Charles rajone, be baldų.

Skambinti WE 5-6275.

Agentai prašomi nesikreipti.

ADVOKATAS

STASYS DAUKSA, LL. D.

Suite 25—26

152 Notre Dame St. E.

UN 1-8933

ADVOKATAS

JOSEPH P. MILLER,

B. A., B. C. L.

Suite 205

168 Notre Dame St. E.

Montreal. University 6-7026

Res.: 40 Lafleur,

LaSalle, tel. DO 6-1570

NOTARAS

JUOZAS BERNOTAS

B. A., B. C. L.

215 St. James West,

7 augštas.

Tel.: AV 8-3115.

Namie 2654 Hogan

Tel.: LA 5-7023, 7—9 v. v.

NOTARAS

MILTON W. WINSTON,

B. A., B. C. L.

Suite 504 ir 505

4 Notre Dame St. E.

Montreal. UN 6-6556

METINIS SAVANORIŲ SUSIRINKIMAS

Vasario 22 d. Aušros Vartų patalpose įvyko metinis savanorių Montrealio sk. susirinkimas. 1959 metams sk. v-ba ir rev. kom. palikta ta pati. Paminklinės lentos pašventinimui nutarta padaryti balandžio 12 d. Pašventinimo išvakarėse, balandžio 11 d., AV salėje įvyks Paminklinės lentos akto pasirašymas ir vėliau vakarienė. P. J. Šiaučiuoliui visuotinis susirinkimas vienu balsu išreiškė padėką už puikiai pagamintą paminklinę lentą. Sekančiuose NL nr. bus smulkesnė informacija. L. Balzarus.

ATGYJA JŲRŲ SKAUTAI

Vasario 4 d. įsisteigė ir pradėjo veiklą jūrų budžių igula. Jūrų budžiai yra vyresnio amžiaus jūrų skautai, naudoja vandens sportą ir jūrininkystę skautiškose dvasioje. Jų didysis uždavinys—Lietuvos, kaip jūrinės valstybės, atstatymas. Šis naujas „Geležinio vilko“ tunto vienetas yra užuomazga jūrų skautų veikime Montrealyje išplėtoti. Jo yra pramatytas viena jūrų skautų valtis. Iglai vadovauja vairininkas A. Piešina. Jūrų skautų valčiai vadovaus vairininkas A. Aneliūnas.

JONAS GUDAS SU ŠEIMA

ateinantį sekmadienį, kovo 1 dieną, išvyksta iš Montrealio ir persikelia gyventi į Čikagą.

• Tėvas St. Kulbis pr. sekma dienį talkininkavo pastoraciniam darbe Ottawoje.

• K. ir V. Likai keliems mėnesiams išvyko į Floridą ir iš ten siunčia Montrealio lietuviams sveikinimus ir Miami lietuvių klubo vardu. Pp. Likai yra pastovūs Verduno gyventojai.

REIKALINGAS

Real Estate

Agentas

gerai įsikūrusioje real estate agentūroje —

Albert Rolland & Son,

5977 Monk Blvd.,

PO 6-8551, vakar. PO 8-6118

PARDUODAMA

groserija su alumi

Salaison Châles Enrg.

PO 7-6630

2376 Allard, Mtl.

Vakaraais PO 6-1519

Parduodama be agentų.

IŠNUOMOJAMAS KAMBARYS

moteriai arba vyrai.

Teirautis telefonu: PO 8-6544.

TAUPYK, SKOLINKIS kredito kooperatyve

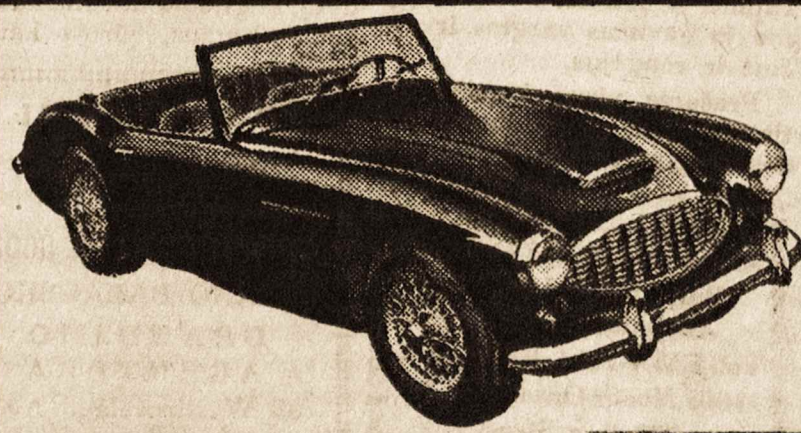
„LITAS“

Santaupos pilnai apdraustos. Augštos palūkanos.

Paskolos duodamos betkokiam geram tikslui.

Ved. D. Jurkus, PO 7-4280. Pirm. A. Norkeliūnas. RA 7-3120

Veikia sekmadienį 11-1 val. A.V. par. salėje, Banko kambary.

AUSTIN Sales & Service

949 ATWATER AVE, MONTREAL

Didelis pasirinkimas naujų ir vartotų angliškių ir Kana diškos gamybos automobilių, kaip: Metropolitan, Rambler, Ambassador ir sportinių Healy-Austin.

Kainos nuo \$675.—. Perkant naują ar vartotą automobilį,

kreipkitės

pas pritrusį mechaniką

K. MARTINENĄ

Lietuviams padarysiu nuolaidą.

Norint pasitarti, skambinti

po 6 val. vakaro PO 7-7319

arba darbo vietoje asmeniškai.

ATSARGOS KARIŲ SUSIRINKIMAS

Vasario 28 d., 5 val. 30 min., Aušros Vartų salėje šaukiamas atsargos karių ir prijuočiančių jų susirinkimas. Po valandos susirinkimas skaitysis legaliu nežiūrint narių skaičiaus.

Valdyba.

• Povilas Vizbaras aukėjo A. V. parapijos statybos fondui 50 dol.

• Sekančią savaitę parapijos reikaluose kunigą kleboną pavaduos T. J. Aranauskas.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA yra visų lietuvių vėliava, todėl visi ją skaitykime.

APIE KOMUNISTUS LIETUVOJE.

Čia keli įdomesni duomenys: Lietuvoje Maskva turi 2885 kuopas, kurių 107 neveikios. Per suvažiavimo laikotarpį padaugėjo 4,293 nariais. Iš viso Lietuvoje dabar esą 41,574 komunistų partijos nariai, kas sudaro 1.8% visų gyventojų, kandidatų į partiją — 49,114. Tat suvažiavime turėjo būti 520 pilnateisių delegatų ir 94 be sprendžiamos balsos, bet dalyvavo 596 ir 30 nepilna teisių. Lietuvių iš jų buvo 460, kiti slaviai — rusai, ukrainai, gudai, lenkai ir, be to, 10 „kietų“. Kas jie — neaišku. Visą trečdalį prezidiumo sudarė — rusai viešpatia. Suvažiavimas į Maskvą „išrinkta“ pusė rusų, su Šarkov pryšaky.

Lietuvoje gyventojų surašymas truko 8 dienas, bet surašymą prižiūrėjo Maskvos agentai, kurie elgėsi taip, kaip Kudirkos aprašytieji.

„Prezidentui“ Justinui Paleckui suėjo 60 metų aniziaus, dėl ko jį pasveikino Sniečkus su kompanija, bet draugas Chruščiovas, atrodo, neskyrė jam dėmesio, nors Mao, kuriam taip pat suėjo 60 metų, pasveikino.

INCOME TAX

blankus geriausiai užpildo dėl patyrimą turintis iš daugelio metų praktikos buvęs mokytojas

Pranas Tautkus.

Prašoma kreiptis pas p. A. Matulį jo svetainėje 7682 Ed ward St., Ville LaSalle, arba skambinti tel. PO 8-8112

šeštadieniais

nuo 1 iki 4 val. po pietų

ir

Restorane „Kaunas“,

2587 Ontario St. East,

(prie Frontenac)

sekmadieniais

nuo 2 iki 4 val. po pietų.

TORONTO

Pamatykite Vytauto D. laikų Lietuvą!

š. m. vasario 28 d. 7.15 v. v. Prisikėlimo par. salėje

Balio Sruogos

„Milžino Paunksmė“

3 veiksmų, 9 paveikslų trilogiškos istorijos kronika

Režisūra — B. Pūkelevičiūtės; scenovaizdis — K. Vesel

kos; muzika—Z. Lapino; choreografija—B. Vaitkūnaitės.

Biletai: \$ 3, 2 ir 1.

(Jaunimas tik po 16 metų).

Tebūna ši lietuviško žodžio šventė mūsų visų tautinio

solidarumo diena!

Toronto liet. Caritas.

LIETUVIŲ NAMŲ SUSIRINKIMAS

šaukiamas kovo 8 d., sekmadienį, 4 val. Lietuvių Namuose, šia dienotvarkė:

1. Susirinkimo atidarymas,

2. Pereitų metų protokolo skaitymas,

3. Valdybos ir Revizijos Komisijos pranešimas,

4. Diskusijos dėl pranešimų ir 1958 m. apyskaitos tvirtinimas,

5. Valdybos ir Revizijos Komisijos rinkimas,

6. 1959 metams sąmatos priėmimas ir

7. Einamieji reikalai.

Pakeitę savo adresus prašome pranešti L. Namam, nes daugelis išsiųstų pakvietimų grįžta nepasiekę adresatų.

Visus narius-šerinkus kviečiame susirinkime dalyvauti.

Kas dar neatsiėmė šerų, prašome atsiimti asmeniškai, arba raštiškai įgalioti kitą asmenį juos atsiimti.

Lietuvių Namų Valdyba.

V. KUDIRKOS MINĖJIMAS

100 m. V. Kudirkos gimimo sukakties minėjimas įvyks ši sekmadienį, kovo 1 d., 5 val. Sv. Jono salėje.

Minėjime kalbės jaunos kartos veikėjas Vytautas Kavolis, kuris Howardo un-te ruošiasi socialijos doktoratui, be to yra lektorius Tuft College Boston.

Minėjimui, kurį ruošia akademiniams jaunimas, bus prava vestas skirtingu nuo įprastinių pobūdžių.

PARAMOS SUSIRINKIMAS

Lietuvių Namuose sekmadienį įvyks kredito kooperatyvo Parama metinis susirinkimas, sutrauks 209 narius. Iš metinio pelno susirinkimas paskirs 5% palūkanų. Paskirta 1400 dol. lietuviškiems reikalingams: po 200 dol. Kultūros Fo

lietuvi,

savi pas savus!

Atlieku lengvų mašinų taisymo darbus pagal pagedavimą.

Skambinti DU 9-0571

Viktoras, 9032 — 10 Ave.,

St. Michel, (Montreal).

District Estate Brokers

177 Sherbrooke St. W.

VI 2-8501

D. N. Baltrukonis CR 6-5075

F. Jasutis LA 2-7879

A. Markevičius RA 7-4097

A. Budriūnas RA 2-8035

P. Adamonis RA 2-2472

Sekite mūsų skelbimus apie paskirus objektus N. L., T. Z., Star, La Press.

I. G. ELECTRIC R'd.

Elektros kontraktorius

IGNAS GURČINAS

3260 Curatteau

Montreal. Tel. CL 5-5515

KAZIUKO MUGĖ

Toronto vyr. skautai šešta dienį Sv. Jono salėje turės tradicinę Kaziuko mugę. Ten bus gaunamos Vilniaus verbos, baronkos, rankdarbiai ir kt. Lai mingam lankytojui teks A. Tamošaitienės darbo taut. drabužiais rengta lėlė. Mugė tęsis nuo 2 iki 6 val.

• Šią savaitę Pr. par. kalėdosime parapijiečius gatvėse: Crawford, Montrose, Beatrice, Grace ir Gorevale.

• Gavėnios laikų kiekvieną penktadienį vakarą, 7.30 v. vak. Pr. p. kryžiaus keliai.

• Prisikėlimo parapijos metinės rekolekcijos tęsis 2 savaites, kovo 8 iki kovo 21 d. Pirmoji savaitė bus moterims, antroji — vyrams. Pamokslai bus sakomi rytais ir vakarais. Rekolekcijas ves kun. J. Prunksis.

• Prisikėlimo parapijos metinis bazaras bus balandžio 25 d., šeštad.

• Pirmą vaikučių komunią Pr. p. bus birželio 7 d. Vaikams ir suaugusiems Sutvirtinimo Sakramentas bus teikiamas greitu laiku po vaikučių Pirmos Komunijos.

MILŽINO PAUNKSMĖ TORONTE

Graziai Montrealyje praėjusi Milžino Paunksmės premjera vasario 28 d., šeštadienį, sta toma Toronte. Toronte ir Hamiltono lietuvių tarpe Montrealio lietuvių Teatras su dideliu susidomėjimu laukiamas. Biletai platinami parapijų kioskuose, J. Margio vaistinėje, J. Berzinsko krautuvėje ir panielių Kaunačių beauty salione. Biletai numeruoti. Jų kaina: 3, 2 ir 1 dol. Spektaklis įvyks Prisikėlimo par. salėje.